

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 6 (721)

10-14 лютого
2014 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@ukr.net

Підписний індекс –
22242

На варті неба України!

Рейс "Харків – Стамбул"
контролював український льотчик

2 стор.

Контрактник
дорівнює професіонал.
Про це свідчить практика

7 стор. бойових занять 2013 року

Я вернувся, мама

8 стор.

12 лютого під керівництвом Головного інспектора Міністерства оборони Валерія Фролова відбулася перевірка охорони повітряного простору України черговими силами Повітряних Сил ЗС України.

Охорона повітряного простору – на контролі ГІМО

Основною метою перевірки було за допомогою польотів імітованих цілей встановити реальні показники ефективності діючої та перспективної системи управління повітряною обороною.

В ході заходу відпрацьовувалися питання щодо виявлення загроз та фактів порушень державного кордону, контролю порядку використання повітряного простору, надання допомоги повітряним суднам, що зазнають чи зазнали лиха, забезпечення своєчасного приведення чергових сил у готовність до виконання завдань за призначенням та припинення протиправних дій повітряних суден.

Крім того, було організовано постійну взаємодію між органами управління чергових сил, безперервний радіолокаційний контроль та безпеку польотів у районі знаходження на ймовірному маршруті польоту повітряних суден, а також налагоджену чітку взаємодію з Украерорухом, Антитерористичним центром при Службі безпеки України, Державною службою з надзвичайних ситуацій та Державною прикордонною службою з надання оперативної інформації щодо дій чергових сил з протиповітряної оборони і стану сил та засобів пошуково-рятувальної служби.

Продовження на 2 стор.

ДО ДНЯ ВШАНУВАННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ ІНШИХ ДЕРЖАВ

Шановні товариші!

Сьогодні ми вшануємо стійкість і героїзм воїнів-інтернаціоналістів, які пройшли випробування Афганістаном та Іраком, виконували миротворчі місії на території колишньої Югославії, у Лівані, Судані, Сьєрра-Леоне, Ліберії та Демократичній Республіці Конго, не посоромили своєї честі і гідності.

Ми схилиємо голови перед тими, хто віддав життя, виконуючи інтернаціональний обов'язок.

Учасники бойових дій на власні очі бачили страждання і кров, пропустили біль людських втрат крізь свою душу. Вони не з розмов знають, наскільки важливо зберігати стабільність у суспільстві, мир і спокій у своїй державі.

Саме тому ви були серед військово-службовців, які нещодавно підтримали ініціативу Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Віктора Федоровича Януковича щодо мирного врегулювання політичної кризи в країні.

У цей непростий для країни час ви добре усвідомлюєте, яка велика відповідальність покладена на захисників Вітчизни. Ви на власні очі бачили наслідки громадянського протистояння у багатьох країнах світу. Події, які призвели до громадянських війн в цих країнах, не повинні повторитися в Україні! Впевнений у вашому повному розумінні і підтримці.

Щиро вітаю учасників бойових дій зі святом! Бажаю Вам і Вашим сім'ям міцного здоров'я, впевненості у завтрашньому дні, оптимізму, успіхів і благополуччя!

Міністр оборони України Павло Лебедєв.

Товариші генерали, офіцери, сержанти, курсанти та солдати, працівники Збройних Сил України і ветерани військової служби!

Щорічно 15 лютого в Україні відзначається День вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Саме в цей день було поставлено крапку в неоголошеній кровопролитній Афганській війні, яка тривала довгих десяти років. Ця війна була найтрагічнішою із локальних війн сучасності. Через афганське пекло пройшли понад 160 тисяч наших співвітчизників. Не повернулися з війни 3360 синів України. Ми низько схилиємо голови перед світлою пам'яттю загиблих під час бойових дій за кордонами нашої держави та віддаємо шану героїчним подвигам, прикладам мужності і вірності військово-обов'язку, які продемонстрували тисячі синів і дочок України.

З метою належного вшанування громадян, які виконували військовий обов'язок за межами нашої держави, та з нагоди 25-ї річниці виведення військ колишнього СРСР з Республіки Афганістан Указом Президента України від 12 червня 2013 року № 329 2014 рік оголошено Роком учасників бойових дій на території інших держав.

Досвід учасників бойових дій, які сьогодні продовжують військову службу та працюють у Повітряних Силах, набутий в Афганістані, Анголі, Ефіопії, Сомалі, Єгипті, В'єтнамі, Чехословаччині, Лівії, Мозамбіку, Іраку та інших державах, допомагає підвищувати рівень бойової готовності військ, зміцнювати дисципліну та правопорядок у військових колективах.

Від імені керівного складу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України висловлюю слова найщирішої вдячності за сумлінне виконання громадянського та військового обов'язку всім учасникам локальних війн і воєнних конфліктів.

Бажаю Вам і Вашим родинам мирного неба, міцного здоров'я на довгі роки, щастя та сімейного благополуччя!

Командувач Повітряних Сил
Збройних Сил України
генерал-полковник Юрій Байдак.

ОФІЦІЙНО

Павло Лебедєв: "Армія може брати участь у врегулюванні ситуації в країні тільки після введення надзвичайного або воєнного стану"

Як заявив в.о. міністра оборони України Павло Лебедєв в інтерв'ю агенції "Інтерфакс-Україна", Збройні Сили України перебувають у місцях дислокації і функціонують в штатному режимі. У повному обсязі проходять заплановані заняття та тренування з бойової підготовки особового складу.

Відповідно до статей 17 і 37 Конституції України, участь підрозділів Збройних Сил у внутрішньополітичній боротьбі повністю виключено. Але загострена ситуація в країні не залишила байдужими військовослужбовців і співробітників Міністерства оборони. Як громадяни України, вони також висловили свою громадянську позицію. Зокрема, були проведені загальні збори особового складу Збройних Сил України, на яких 87 відсотків військовослужбовців підтримали дії Президента з приводу врегулювання існуючого конфлікту мирним шляхом і не допущення загострення громадянського протистояння.

Відповідаючи на питання щодо умов, коли армія може бути задіяна у врегулюванні ситуації в країні, очільник українського військового відомства зазначив, що відповідно до закону "Про Збройні Сили України" це можливо тільки за умови введення надзвичайного або воєнного стану в країні.

– За Конституцією він вводиться Указом Президента і підлягає подальшому затвердженню Верховною Радою, – наголосив в.о. Міністра оборони України. – У даний час такого указу немає, і Збройні Сили України продовжують стабільно ви-

конувати свої обов'язки з оборони країни, захисту її суверенітету і територіальної цілісності в режимі мирного часу.

У той же час Павло Лебедєв зазначив, що загострення ситуації в країні змусило Збройні Сили посилити охорону складів із зброєю і боєприпасами. Це, у свою чергу, дозволить уникнути можливості їх захоплення і використання проти мирних громадян. Також він спростував інформацію щодо залучення техніки Збройних Сил України у врегулюванні кризи в країні.

– Ці чутки безпідставні, а інформація про притягнення Збройних Сил України проти мирних демонстрантів є провокацією, – завірив Павло Лебедєв. – Військовослужбовці та військова техніка не залучаються до участі у врегулюванні політичної кризи, яка сьогодні загострилася в країні. Більш того, за Конституцією Збройні Сили не можуть використовуватися для обмеження прав і свобод громадян. Техніка Збройних Сил України використовувалася на прохання органів місцевого самоврядування у Рівненській, Одеській та інших областях у боротьбі з наслідками негоди, звільнення автомобілів зі снігових заметів або як аварійні тягачі при надзвичайних ситуаціях.

БОЙОВА ГОТОВНІСТЬ

Рейс "Харків – Стамбул" контролював український льотчик

Увечері в п'ятницю, 7 лютого, у зв'язку зі спробою угону пасажирського літака, що слідував рейсом "Харків-Стамбул", з військово-аеродрому "Бельбек" під Севастополем було піднято черговий винищувач Су-27, який пілотував льотчик першого класу підполковник Олександр Оксанченко.

Він провів у повітрі майже півтори години з метою контролю повітряного простору України на кордоні з Російською Федерацією та недопущення порушення кордону. Тим часом літак, який нетверезий пасажир з міста Харків намагався направити до російського міста Сочі, де розпочалася церемонія відкриття зимових Олімпійських ігор, було успішно приземлено у аеропорту міста Стамбул.

Український турист у стані алкогольного сп'яніння намагався потрапити до кабіни пілотів та погрожував підризом вибухового пристрою. Його заспокоїв екіпаж, внаслідок чого літак продовжив рейс у штатному режимі та сів у Стамбулі, де пасажирів передали місцевим правоохоронним органам. І лише після цього льотчик завершив виконання бойового завдання.

– Разом з нашими побратимами, товаришами по зброї – льотчиками Севастопольської бригади

тактичної авіації ім. Олександра Покришкіна, ми надійно забезпечимо недоторканість нашого Державного кордону з повітря, – запевнив підполковник Олександр Оксанченко.

Варто додати, що 6 лютого 2014 року з Миргорода до Криму здійснили переліт літаки Су-27 Галацької бригади тактичної авіації, які заступили на бойове чергування у системі протиповітряної оборони України під час проведення в російському місті Сочі зимових Олімпійських ігор.

Володимир Бова. Фото автора.

ПОЗИЦІЯ

Українська армія – цементуюча сила суспільства

Начальник Генерального штабу наголосив, що Збройні Сили України призначені для забезпечення недоторканості, територіальної цілісності і суверенітету нашої держави. Ніхто не має права застосовувати Збройні Сили для обмеження прав і свобод громадян, повалення конституційного ладу, перешкоджання роботі влади і зміни влади.

– В історії нашої держави вже було достатньо випадків, коли в результаті внутрішніх протистоянь українці втрачали суверенітет і державність. Ми не маємо права сьогодні допустити цього, і Збройні Сили в цій ситуації є цементуючою силою суспільства, – підкреслив начальник Генерального штабу ЗС України.

Генерал-полковник Володимир Замана

"Кожен із військовослужбовців присягає на вірність Українському народу. І він буде дотримуватись цієї присяги". На цьому наголосив начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал-полковник Володимир Замана.

зазначив, що керівництво Міністерства оборони і Генерального штабу Збройних Сил України працюють над тим, аби не допустити зниження боєготовності і боєздатності військ, погіршення морально-психологічного клімату в колективах. Він висловив переконання у тому, що в першу чергу у ситуації, що склалася, потрібно зменшити градус протистояння.

– Президент нашої держави, парламент, уряд знайдуть шляхи для того, щоб досягти компромісу в суспільстві, – зазначив Головнокомандувач Збройних Сил України.

Генерал-полковник Володимир Замана також додав, що Збройні Сили України сьогодні готові забезпечити мир і спокій в державі.

ІНСПЕКЦІЯ

Охорона повітряного простору – на контролі ГІМО

Закінчення. Початок на 1 стор.

До перевірки залучалися органи управління Повітряних Сил Збройних Сил України, Центри управління та оповіщення, командні пункти, пункти наведення авіації, підрозділи радіотехнічних, зенітних ракетних військ та авіації.

Слід зазначити, що проведення такого роду заходів дає можливість перевірити спроможність чергових сил виконувати завдання за призначенням, удосконалювати питання взаємодії з суб'єктами боротьби з тероризмом, перевірити алгоритм дій чергових бойових обслуг за різних умов обстановки та рівень індивідуальної підготовки особового складу в оцінці обстановки та прийнятих рішеннях. Крім того, виявити недоліки та можливі ризики створення перспективної системи управління Збройних Сил України за обмеженого фінансування заходів підготовки військ, – зазначив начальник оперативного управління – заступник начальника штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Віктор Гамора.

Дмитро Струтинський.
м.Вінниця.

ГАРАНТІЇ

Соціальні ініціативи Президента реалізуються в повному обсязі

Президент України Віктор Янукович провів зустріч з в.о. Міністра соціальної політики Наталією Королевською, під час якої Глава держави поставив завдання активізувати діяльність Міністерства соціальної політики у сфері зайнятості населення та щодо захисту працюючих людей. Також об-

говорювалося питання посилення захисту соціально незахищених верств населення.

“Президент особисто контролює, як зараз проходять усі виплати по соціальних гарантіях держави. І у нас усі пенсії за лютий фінансуються за графіком. На сьогодні 60% пенсій уже виплачено, перераховано всі державні допомоги в регіони. Люди вже починають отримувати перший транш, і до кінця місяця в повному обсязі перераховано другий транш державних допомог. Наше завдання зараз – проконтролювати своєчасність виплати заробітних плат, захистити трудові права людини й не допустити жод-

них порушень. Ми розробили нові ініціативи, які включають у себе створення першого робочого місяця для молоді, захист робочих місць для жінок і підтримку малого та середнього бізнесу – додаткові стимули для малих підприємств, для середніх підприємств, щоб вони зберігали робочі місця і створювали нові”, – сказала Наталія Королевська.

Завдяки реалізації соціальних ініціатив Президента 2013 року ми з цього року почали виплачувати підвищені допомоги малозабезпеченим сім'ям із дітьми, підвищені допомоги дітям-інвалідам групи “А” та дітям-сиротам, які мають інвалідність.

ПОЗИЦІЯ КАБІНУ

Сергій Арбузов закликає населення зберігати заощадження у гривні

“Курс може незначно коливатися в обидві сторони – це абсолютно нормальна ринкова ситуація. Національний банк зі свого боку стримує надмірні коливання і протидіє спекуляціям”, – заявив виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра України.

Посилений контроль Національного банку за динамікою ринку з метою зниження спекулятивного попиту показав стабілізаційний ефект і дав заспокійливий сигнал ринку.

“Введені заходи –

своєчасні та дієві. Учасники ринку переконалися, що Нацбанк має достатньо інструментів для забезпечення стабільності. Так що на сьогодні ситуація на валютному ринку контролюється”, – сказав він.

При цьому С. Арбузов зауважив, що люди, які піддалися валютному ажіотажу, отримали збитки. На його думку, надмірна реакція на будь-які ринкові події завжди була на руку спекулянтам.

Між тим він нагадав, що громадяни багатьох

розвинених країн зберігають свої заощадження в національній валюті. Так, за його словами, в Польщі 92% депозитів в злотих, у Чехії – 96% в кронах, в Росії – 79% в рублях. Таким чином, переконаний С. Арбузов, вони підтримують фінансову стабільність і економічне зростання своїх країн.

НОВИНИ ОПК

Україна зміцнює позиції на ринку озброєнь

Як вже повідомлялося, 6-9 лютого 2014 року ДК “Укроборонпром” брав участь у Міжнародній виставці сухопутних і військово-морських озброєнь “DEFEXPO-2014” (м.Делі, Республіка Індія). Делегацію Концерну очолював перший заступник Генерального директора “Укроборонпрому” Андрій Стефанішин.

Республіка Індія – один з провідних партнерів України у сфері військово-технічного співробітництва. Тематика виставки охоплювала озброєння для сухопутних військ та військово-морських сил, включаючи засоби ППО, радіоелектронної боротьби та зв'язку, авіаційну та бронетанкову техніку, артилерійські системи, стрілецьку зброю та екіпіровку сил спеціального призначення, військово-морську техніку і озброєння, а також супутникові та космічні технології.

Об'єднана експозиція “Укроборонпрому” була сформована підприємствами-учасниками Концерну: ДК “Укрспецекспорт”, ДП ДГЗП “Спецтехноекспорт”, ДП ДГЗП “Укрінмаш”, ДП “Укроборонсервіс”, ДП НВКГ “Зоря-Машпроект”, ХКО ім. Г.Петровського, ПАТ “Завод “Фіолент”, Костянтинівське державне НВП “Кварцит”, ДП “НДІ “Квант”, ДП “Київський бронетанковий завод”.

Для ознайомлення з продукцією інших підприємств ДК “Укроборонпром” відвідувачам виставки запропоновано широкий вибір інформаційних та рекламних матеріалів.

Під час виставки було проведено ряд зустрічей керівництва концерну та окремих підприємств і укладено ряд важливих контрактів.

У ході переговорів із заступником Міністра оборони Індії Шанкармом Агарвалом заступник Генерального директора Концерну Максим Глуценко заявив, що ДК “Укроборонпром” готовий до тісної інтеграції з метою створення на території Індії виробництва новітніх озброєнь. Йдеться про авіабудування, а також виготовлення високоточних озброєнь. За його словами, “Укроборонпром” представив

низку пропозицій для участі в офсетних тендерах Міністерства оборони Індії, у яких обов'язковою умовою є наявність індійських партнерів.

М.Глуценко підкреслив успішну динаміку розвитку ВТС України з Індією:

– Обсяги торгівлі з Індією за 2012 рік у сфері ВТС склали майже 120 млн доларів США. У 2013-му – ці показники зросли більше ніж в три рази – до 397,4 млн доларів США. Ми успішно виконали контракт на поставку ракет Р-27 виробництва ДАХК “Артем”. У стадії підписання перебуває ряд опційових. Успішно розвивається співпраця у сфері постачання силових газотурбінних установок для кораблів.

Представники ДП ДГЗП “Спецтехноекспорт” і державної корпорації Larsen & Toubro Ltd. (Індія) підписали контракт на розробку зенітно-ракетного артилерійського комплексу в рамках тендера на постачання 138 ЗРК для Міністерства оборони цієї країни. Про це повідомив перший заступник Генерального директора ДК “Укроборонпром” Андрій Стефанішин.

Індійська корпорація є одержувачем тендерної документації і має право брати участь у тендері. Буде зроблено поставку однієї бойової і однієї командної машини. Командну машину виготовить Харківський автомобільний завод, бойову – ДП “ДержККБ “Луч”, гармату – ДП “КБ “Артозброєння”, що входить до складу Концерну. У разі успішних випробувань техніка буде поставлятися Міністерству оборони Індії.

Необхідно відзначити, що тендер на постачання ракетно-гарматних систем Міністерство оборони Індії оголосило ще в травні. Тоді йшлося про 104 зенітних ракетно-гарматних комплекси для сухопутних військ. Новими системами планується замінити застарілі зенітні ракетні комплекси “Квадрат” радянського виробництва. Як очікується, переможець конкурсу отримає контракт вартістю щонайменше 1,6 мільярда доларів. У першу чергу планується розглядати пропозиції національних компаній.

Вперше до участі в оборонному тендері були запрошені приватні фірми. При цьому раніше жодна з приватних індійських компаній ніколи не займалася розробкою або виробництвом зенітних ракетно-гарматних ком-

плексів. Брати участь у конкурсі фірмам дозволили в партнерстві з іноземними компаніями. Вважається, що завдяки цьому індійській приватній сектору зможе перейняти ряд важливих оборонних технологій.

У числі приватних компаній, що отримали запрошення до участі у конкурсі, – Bharat Electronics, Larsen & Toubro, Tata Power SED, Punj Lloyd, Bharat

шасі високої прохідності. Система повинна вміти наводитися і обстрілювати повітряні цілі з використанням радару системи управління вогнем або без нього. Дальність обстрілу для гарматного озброєння повинна бути не меншою за 2,5 кілометра, а для ракетного – не меншою за шість кілометрів.

Оглядовість радару нового зенітного ракетно-гарматного

Forge і ICOMM. Вони і раніше співпрацювали з індійським міністерством оборони, проте закупівля їхньої продукції здійснювалася у рамках договорів підряду з великими державними підприємствами, у першу чергу, Організацією оборонних досліджень і розробок (DRDO).

З іноземних підприємств запрошення отримали “Рособоронекспорт”, польська Bumar, американська General Dynamics, французька Thales, південнокорейська Doosan Group та ізраїльські IAI і Elta. За умовами фінальної угоди, переможець повинен буде не тільки поставити індійській армії зенітні системи, але також 4,9 тисячі ракет і 172,3 тисячі снарядів до них. Крім того, буде передбачена і передача ряду технологій, використовуваних у комплексах.

За умовами конкурсу, ракетні і гарматні установки повинні бути змонтовані на мобільному

комплексу, призначеного для виявлення, захоплення і супроводу цілей, повинна становити 360 градусів.

У штабі ВПС Індії відбулися переговори представників ДК “Укроборонпром”, ДП ДГЗП “Спецтехноекспорт” з директором департаменту транспортної авіації, віце-маршалом ВПС Індії Мурті, заявив Максим Глуценко. Сторони обговорили хід виконання контракту з ремонту, продовження ресурсу і переобладнання військово-транспортних літаків Ан-32 індійських ВПС на українських підприємствах і в Індії.

– Віце-маршал Мурті висловив задоволення якістю виконаних українською стороною робіт. Свідченням високої якості ремонту стало підписання, в результаті переговорів, нового контракту між ВПС Індії та “Спецтехноекспортом” на відновлення і ремонт авіатехніки, – повідомив М.Глуценко.

Він також зазначив, що обговорювалося питання подальшого поглиблення двостороннього співробітництва.

“Перспективним напрямком у розвитку співробітництва в сфері авіації є ремонт і продовження ресурсу вертолітної техніки ВПС Індії. Україна раніше успішно провела відновлення вертолітів в інтересах індійської сторони”, – заявив М.Глуценко.

Також відбулась зустріч з начальником Генерального штабу Збройних сил Шрі-Ланки генерал-лейтенантом Джагатом Джайясурія. Після неї заступник Генерального директора ДК “Укроборонпром” Максим Глуценко заявив, що ДК “Укроборонпром” і Збройні сили Республіки Шрі-Ланка готові розвивати військово-технічне співробітництво у сфері ремонту і модернізації, а також поставок нових зразків військової техніки та озброєнь.

Він повідомив, що начальник Генштабу висловив зацікавленість у ремонті і модернізації вертолітного парку і військових кораблів Збройних сил Шрі-Ланки за участю підприємств “Укроборонпрому”.

За словами М.Глуценка, під час переговорів йшлося про постачання Україною в цю країну запасних частин для авіації, бронетехніки і військових кораблів.

Сторони домовилися створити спільну комісію у складі представників підприємств Концерну, спеціалістів та Збройних сил Шрі-Ланки. На території цієї країни комісія проведе аналіз перспектив двостороннього співробітництва, а також дасть технічну оцінку стану її військової техніки. Після цього українські спеціалісти представлять Збройними силами Шрі-Ланки комерційну і технічну пропозиції щодо поглиблення двостороннього військово-технічного співробітництва.

Представник Шрі-Ланки відзначив позитивну динаміку в розвитку ВТС з Україною.

– Шрі-Ланка цінує дружні відносини з Україною. Ваша країна володіє великими можливостями у сфері ОПК. Ми ознайомлені з технологіями та продукцією підприємств “Укроборонпрому”. Ми готові й надалі зміцнювати співпрацю з Україною у сфері ВТС, – заявив генерал-лейтенант Джагат Джайясурія.

За матеріалами інтернет-видань підготував Віктор Гедз.

НА БОЙОВОМУ ПОСТУ

І твердь земна, і неба синь для них – єдине ціле

Бурхливий науково-технічний прогрес та новітні технології вже давно зламали стереотипи людства стосовно своїх можливостей проникнути у таємниці природи та Всесвіту, дозволили відчутися на вищому рівні розвитку цивілізації. Від глибин світового океану до найвіддаленіших зірок, від елементарних мікрочасток до найскладніших хімічних з'єднань сягають сьогодні обрії пізнання світу, що нас оточує, його величі та гармонії. Але глобальні питання подальшого розвитку планети аж ніяк неможливо відокремити від питань повсякденного характеру, що лежать в основі життєдіяльності кожної людини. Зокрема, й від безпеки співіснування, захисту від загроз природного, техногенного та іншого характеру.

та вночі, за будь-яких умов несуть вони бойове чергування, контролюючи безпеку визначеного для підрозділу району п'ятого океану. На триста кілометрів простяглися їхні обійми тієї самої небесної сині, яку вони відчувають з землі так само гостро, як і пілоти з кабін своїх бойових літаків. Адже можлива небезпека, яка може прийти з неба, повинна бути визначена та локалізована в мінімальний термін. Тому увага, зосередженість, блискуча реакція, досконале знання своїх обов'язків та уміння приймати відповідальне рішення – це не просто фахові вимоги до військовослужбовців окремої радіолокаційної роти, це – норма їхнього буття, яку вони підтверджують своєю щоденною кропіткою працею.

– Жоден з військовослужбовців нашого підрозділу навряд чи вбачає якусь героїку у виконанні поставлених завдань, – розповідає командир окремої роти майор Олександр Олексенко. – Але і статичними гвинтиками у величезному відлагодженому механізмі ніхто себе не вбачає. Просто кожен віддає свій талант та уміння улюбленій праці, своїй спеціальності,

якою б вона не була за штатним розкладом. Адже успіх виконання завдань бойового чергування в однаковій мірі залежить і від майстерності чергових сил, екіпажів та розрахунків РЛС, і від організації служби військ, матеріально-технічного забезпечення, тепла у казармі та на об'єктах, і, беззаперечно, високого морально-психологічного стану особового складу.

На сьогодні рота укомплектована на сто відсотків військовослужбовцями служби за контрактом, а це свідчення того, що вибір кожен зробив сам для себе свідомо. Тому поруч із досвідченими спеціалістами тут зростає гідна зміна. Серед тих, хто сьогодні є гідним прикладом для наслідування, командир роти відзначає заступника командира роти з технічного забезпечення капітана Ігоря Городника, начальника РЛС прапорщика Василя Сухину, начальника відділення матеріально-технічного забезпечення старшого прапорщика Олександра Грубука, оператора РЛС старшого солдата Тетяну Кулик, планшетиста старшого солдата Наталію Хмелик та інших.

До речі, щодо свідомого вибору професії... Прапорщик Василь Сухина у свій час проходив строкову службу у цьому ж підрозділі і навіть не сподівався, що колись таки віддасть перевагу військової професії. Але час розставив усе на свої місця, і зараз він вже й сам передає власний досвід молоді.

Практично усі новоприбулі мають хороший потенціал для професійного зростання, майже дві третини військовослужбовців опанували суміжну спеціальність. Це значно сприяє підвищенню якості виконання поставлених завдань і, звісно, зростанню авторитету професії військового. Постійною є увага та турбота про військово-буття з боку командування бригади та батальйону, що знаходяться на певній віддаленості.

– Таких підрозділів, як наш, на території семи областей України налічується більше десяти, і можна зрозуміти стурбованість командирів за стан справ у кожному з них, – продовжує майор Олександр Олексенко. – Але хоча нас і розділяють відстані, нас об'єднує спільна праця і безкрайне мирне небо, спокій якого ми оберігаємо. Крім того, велику допомогу та розуміння відчуваємо з боку командування

Полтавського гарнізону та органів місцевого самоврядування, які сприяють у вирішенні проблемних питань.

Так, за сприяння Полтавської КЕЧ на чолі з підполковником В'ячеславом Камзистом позитивно та оперативно було вирішене питання ремонту даху казарменого приміщення, заміни насоса водогінної башти, переобладнання кімнати для вмивання у казармі, повне та своєчасне забезпечення вугіллям на зиму тощо. Наразі вирішується питання щодо набору штатних кочегарів, обговорюється можливість переобладнання казарми відповідно до умов проживання військовослужбовців контрактної служби.

– Для цього у нас є усі передумови, справа лише за фінансуванням, – додає офіцер. – Сподіваємось, що колись і цей віз зрушить з місця. Тим більше, що останні роки стали відчутними у зростанні привабливості та престижу військової служби завдяки конкретним крокам з боку керівництва держави. А щодо нас, то нехай наші громадяни будуть упевнені, воїни-локаторники завжди на бойовому посту!

Володимир Лазарєв.
"Крила України".
Фото автора.

ВІСТІ З ВВНЗ

Передові технології – на озброєння

На базі Академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного відбулась одна з найбільших подій у військово-науковому житті – науково-технічний семінар "Геоінформаційні системи та інформаційні технології у військових і спеціальних задачах" – "V Січневі ГІСи".

Як зазначив заступник начальника академії з наукової роботи полковник Олексій Красюк, на початок роботи семінару було зареєстровано 126 учасників. До Львова приїхали науковці та фахівці з управління інформаційних технологій Міністерства оборони України, Центрального науково-дослідного інституту озброєння і військової техніки Збройних Сил України, Інституту телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАН України, науковці з інших силових відомств та структур. Традиційно в семінарі взяли участь представники багатьох зацікавлених підприємств та ви-

робництв. Під час семінару було розглянуто чимало важливих і цікавих питань, зокрема вимоги до комплексів засобів автоматичного управління бригад, аналіз шляхів та пропозицій щодо створення автоматизованої системи тактичної ланки управління, роль геоінформаційних систем в інформаційних війнах та багато інших.

– Головна вимога Міністра оборони України Павла Лебедєва полягає в тому, що у Збройних Силах України мають бути застосовані передові та інноваційні технології, що зараз розробляються і використовуються, – повідомив начальник управління інформаційних технологій

МО України полковник Костянтин Соколов. – Від цього семінару ми очікуємо знайти відповідь на питання як серед військових, так і цивільних науковців. Зрештою, налагодити нові міцні контакти.

– Цей щорічний форум є значимим і для військової науки, і в цілому для українського науко-

вого світу, – зазначив начальник Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки ЗС України полковник Ігор Чепков. – Від семінару я очікую нових ідей і показників, адже ґрунтовне реформування. Однак вважаю великою помилкою, коли зараз іде об'єднання інформатики з нау-

привести до нівелювання певних результатів роботи.

Ця наукова зустріч є ювілейною – п'ятою. Як розповів один із засновників заходів у рамках "Січневих ГІСів" підполковник Володимир Тимчук, подібні семінари, форуми стали невід'ємною подією в житті геоінформаційної та інтелектуальної спільноти України.

– Мета нашого семінару досягнута, – зазначив у своєму заключному слові начальник Академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного генерал-лейтенант Павло Ткачук. – На пленарних засіданнях та під час робіт цього заходу було обговорено та прослухано чимало виступів. А матеріали семінару, які містять близько трьох сотень статей та доповідей і тез, незабаром будуть опубліковані. Сподіваюсь, всі вони в подальшому будуть використані в навчальній та науковій роботі.

Тарас Грень.
м.Львів.

На варті – повітряні мисливці

Кордони України в повітряному просторі мають бути непорушними і добре захищеними. Задля виконання цієї важливої місії щодня на бойовий пост заступають сотні військовослужбовців Повітряних Сил ЗС України. У кожного своє завдання: одні підрозділи створюють радіолокаційне поле і виявляють усі повітряні судна, що наближаються до кордону і перетинають його. Інші, як наприклад екіпажі винищувачів, за лічені хвилини готові піднятися в небо для перехоплення потенційно небезпечного літального апарата. Вони можуть змусити порушника приземлитись або слідувати певним курсом. А ще є такі підрозділи, які здатні знищити ціль, що несе пряму загрозу нашій країні. Це, так би мовити, “останній аргумент” – зенітні ракетні війська. Вони зобов'язані негайно ліквідувати загрозу у надзвичайно стислі терміни.

До великого колективу цих повітряних мисливців належать й військовослужбовці Львівського зенітного ракетного полку імені Івана Виговського. Вони постійно на варті. Один з дивізіонів полку несе цілодобове бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни.

Зенітний ракетний дивізіон, про який ми розповімо, розташований остронь від населених пунктів. На території невеликого військового містечка – стандартні двоповерхові багатоквартирні будинки для військовослужбовців та їхніх родин, штаб та інші службові приміщення. Тут же поруч – бойові позиції ЗРК С-300.

Наша зброя сучасна і потужна, – розповідає командир дивізіону підполковник Сергій Малярчук, – комплекс може одночасно супроводжувати та знищувати декілька повітряних цілей на всіх можливих для польоту висотах – від декількох десятків метрів і до декількох десятків кілометрів та на відстані до 75 кілометрів. Діями наших бойових обслуг керує командний пункт полку. Однак при потребі ми можемо працювати і вести бойові дії самостійно. Наша техніка здатна виявити ціль, супроводжувати її і знищити.

Дивізіон несе бойове чергування декілька тижнів. Потім передає варту іншому підрозділу. За час перепочинку фахівці ремонтують та обслуговують техніку. Потім все повторюється. Дивізіон знову заступає на чергування. На ритуальному майданчику оголошується бойовий наказ. Представник вищого командування вручає командирі дивізіону символічні перехідні ключі від неба та зачитує звернення колеги з підрозділу, який завершує чергування. У ньому – побажання наснаги та успіхів у бойовій роботі.

Далі починаються напружені бойові будні. Щодня зранку на бойові пости прямує чергова бойова обслуга. На робочих місцях ці військовослужбовці проведуть усю

добу майже без сну і відпочинку. Наприклад, старший лейтенант Олександр Мороз протягом року заступає на бойове чергування не менше ста разів. Каже, що чергувати непросто.

Цілу добу я перебуваю у так званому захищеному приміщенні, – розповідає Олександр, – разом зі мною – чергова бойова обслуга. За роки спільної служби ми, без перебільшення, стали єдиним бо-

коплинний, і другого шансу може вже не бути. Впродовж чергування ми одержуємо і передаємо на командний пункт чимало інформації, до того ж будь-якої миті можемо піддатися раптовій перевірці. Тож весь час на чергуванні перебуваємо у напрузі. Всі наші військовослужбовці кожного дня здобувають нові знання і вміння. Для мене за три роки служби вся техніка стала немов рідна.

йовим організмом. Кожний чітко знає, що і в якій ситуації треба робити. Працюємо блискавично швидко. Згідно з нормативами, за лічені хвилини після одержання наказу ми маємо бути готові виконати команду “пуск”. Та ми здатні впоратись і швидше за нормативи. Всі розуміють, що сучасний протиповітряний бій дуже швид-

В родині Олександра нема жодного військового. Він зізнається, що просто мав військову романтику, тому й вирішив вступати до військового навчального закладу. Обрав професію ракетника. Зараз про це не шкодує.

У цьому дивізіоні я проходив стажування, – продовжує офіцер. – Сюди й ви-

ршив прийти служити після закінчення Харківського університету Повітряних Сил. Сам я родом з Херсонської області і міг би продовжити службу в Криму. Але вирішив приїхати сюди. Подивитись на цей край України. Ще у Харкові познайомився з гарною дівчиною, вона погодилася стати моєю дружиною і приїхала сюди зі мною.

Жити у військовому містечку непросто. Родини знаходяться на закритій території, питну воду привозять за графіком, а “зручності” надворі. Та це людей не лякає. Є й вагомні переваги. Насамперед, це забезпечення безкоштовним службовим житлом поруч з місцем служби. Другий “плюс” – тут можна впевнено рухатись службовими щаблями.

Наш колектив – це як велика і дружна родина, – стверджує заступник командира дивізіону з виховної роботи майор Олександр Корзун, – негаразди долаємо разом. Всі розуміють, що роблять дуже важливу справу, і це також допомагає жити та служити. Колектив у нас молодий. Свідченням того, що в родині все гаразд і панує здорова атмосфера – народження дітей. Немовлят в гарнізоні не бракує.

Старший лейтенант Олександр Мороз – також молодий тато. Поки він служить, дружина бавить маля. Незабаром Олександра мають призначити на вищу посаду.

Протягом останнього часу у нас відбувається поступове підвищення рівня грошового забезпечення, – каже офіцер, – для мене це дуже важливо, бо дозволяє не думати про фінансові негаразди, а зосередитись на службових питаннях. Тож я вдячний керівництву військового відомства за реалізацію своїх обіцянок.

Вирішив залишитись служити в дивізіоні і старший солдат Анатолій Крушеницький. Він – механік радіостанції.

Я з Миколаївської області, – розповідає Анатолій, – на Львівщину мене скерували для проходження строкової служби. Перед завершенням терміну служби я всерйоз задумався над тим, аби підписати контракт і продовжити службу. По-перше, тут цікава і корисна для держави робота. По-друге, стабільність і пристойні соціальні гарантії. Мене забезпечили безкоштовним житлом, для військовослужбовців контрактної служби передбачені безкоштовні обіди. Грошове забезпечення постійно зростає. Одним словом, служити можна.

Бойове чергування цей дивізіон нестиме ще декілька тижнів. Ракетники кажуть, якщо прапор на ритуальному майданчику піднятий – значить вони на бойовому посту. Та знатимуть про чергування лише родини військовослужбовців. А мешканці навколишніх сіл і містечок здебільшого й не здогадуються, що неподалік від їхніх осель служать справжні повітряні мисливці. Покликання яких – у вирішальну хвилину бути сміливішими і професійнішими за супротивника та одержати перемогу.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.
Фото автора.

СЛУЖБА ЗА КОНТРАКТОМ

Військовий рекрутинг по-рівненськи: з п'ятдесяти юнаків в армію пішло п'ятнадцять

У Рівненському обласному військовому комісаріаті відбувся захід з проведення рекламного військової служби за контрактом спільно з представниками військових частин Рівненського, Яворівського та Новоград-Волинського гарнізонів.

До участі також зголосилося понад п'ятдесят молодих людей із сіл та районних центрів області, а також батьки потенційних канди-

датів на військову службу за контрактом.

Сьогодні для нас на часі – якісне проведення комплектування військових частин Збройних Сил України, і я хочу, що б це питання в межах нашої відповідальності було удосконалене, – зазначив військовий комісар Рівненського обласного військового комісаріату Дмитро Оксенюк. – Тому ми залучаємо не тільки військових для обговорення, а й молодь. Сподіваюся, ця зустріч стане повчальною для усіх, а хтось із присутніх в залі навіть вирішить обрати кар'єру військового.

Із розповіддю про переваги служби в 24-й окремій механізованій бригаді, що в Яворівському гарнізоні, виступив майор Ігор Циганко. Одразу п'ятеро юнаків з Рівненщини вирішили підписати контракт та, не чекаючи закінчення заходу, вирушили до Яворова. Двоє кандидатів попрямували вже до Новоград-Волинського гарнізону. Загалом, п'ятнадцятеро жителів області після зустрічі з працівниками комісаріатів та військових частин цього дня обрали для себе професію військовослужбовця.

Олександр Гайн.
м.Рівне.

Миротворці “відстрілялись” на “відмінно”

Військовослужбовці базового табору “Гома” 18-го окремого вертолітного загону Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго провели стрільби зі штатної стрілецької зброї.

Вправи виконувались на стрільбищі “Саке”, що розташоване за 45 кілометрів від основної бази контингенту. Особовий склад табору, по підрозділах, був поділений на невеликі групи, які автомобільною технікою майже за 2 години дістались призначеного місця. Офіцери виконали стрільби з пістолета Макарова і автоматів Калашникова, військовослужбовці контрактної служби – з автомата Калашникова та кулемета Калашникова.

– Наші військовослужбовці – щоденно зі зброєю. Це польоти, виїзди у місто, охорона табору, чергова служба, – розповідає начальник штабу – перший заступник командира загону підполковник Олександр Мальков. – І хоча

весь особовий склад пройшов вогневу підготовку і склав відповідні іспити ще в Україні, в наших умовах навички потрібно вдосконалювати регулярно, відпрацьовувати впевненість у поводженні зі зброєю. Саме тому рішенням командира загону льотчика-снайпера полковника Андрія Когута ми провели теоретичні заняття з неповного розбирання зброї, вивчення матеріальної частини, тренування у виконанні нормативів з вогневої підготовки. І лише після цього, погодивши це питання в відділі планування штабу бригади силового втручання Місії ООН у ДРК, провели практичні стрільби.

Варто додати, що навчальні стрільби для військовослужбов-

ців усіх контингентів у ДР Конго і, зокрема, у секторі відповідальності національного контингенту проходять регулярно. Виконання цих вправ у Місії розписано фактично на кожний день. Для українців, які проживають у базовому таборі, було виділено 3 дні, за які майже 160 чоловік успішно продемонстрували свої навички зі стрільби.

За підсумками, кращі результати показали начальник штабу загону підполковник Олександр Мальков, начальник зв'язку загону майор Володимир Глузук, помічник начальника штабу капітан Денис Хабаров, бортовий перекладач капітан Дмитро Збирун, стрілець взводу охорони старший сержант Віктор Карашук та інші.

В умовах наближення до лінії вогню

Льотчики 18-го окремого вертолітного загону провели спільне тренування з перебазування десанту посадковим способом з підрозділами малавійського контингенту, які входять у сухопутний компонент бригади силового втручання Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго.

Зокрема, були відпрацьовані висадка і прийом на борт десанту в умовах безпосереднього наближення до лінії вогню під прикриттям. Від української сторони до тренувань залучався вертоліт Мі-8 із екіпажем на чолі з льотчиком третього класу майором Віталієм Колеушком.

Заняття проходили на вертолітному майданчику “Саке”, що розташований у 45 кілометрах від базового табору загону.

– Подібні завдання ми виконуємо доволі часто, адже Мі-8 – досить містке повітряне судно. За один рейс ми спроможні взяти на борт до 22 чоловік. Крім того, кабіна екіпажу, основні агрегати вертольота захищені бронеплитами, що зменшує ризик ефективного застосування стрілецької зброї з землі, – розповідає льотчик-інструктор майор Євген Вільчинський. – Неодноразово наші льотчики доставляли десант у населені пункти Пінгу, Бені, Команго, які безпосередньо знаходились у зоні проведення операцій бригади силового втручання Місії ООН у ДРК. Саме тому питання взаємодії екіпажу з наземними військами, охорона майданчику та порядок евакуації для нас дуже важливі.

Перед початком тренувань бортовий перекладач капітан Олександр Попов провів для військовослужбовців малавійського контингенту короткий брифінг. Офіцер пояснив порядок виходу з вертольота із включенням двигуном, небезпечні зони роботи гвинтів та заходи безпеки при посадці. В свою чергу, десантники спочатку теоретично, а згодом і практично відпрацьовували схему захисту від вогню стрілецької зброї повітряного судна, яка має розгортатись фактично протягом 1 хвилини. Стільки ж часу має йти і на евакуацію підрозділу.

Поряд з українцями подібне тренування для десантників проводили і льотчики з Південно-Африканської Республіки на своєму гелікоптері OREX. Загалом протягом заняття екіпаж вертольота у складі командира майора Віталія Колеушка, льотчика-інструктора майора Євгена Вільчинського, бортового техника капітана Рустама Холматова та бортового перекладача капітана Олександра Попова виконав 11 польотів із загальним нальотом близько 2 годин.

Газі Равшде: “Я вдячний українським льотчикам...”

Льотний склад 18-го окремого вертолітного загону продовжує активно залучатись до виконання завдань Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго.

Згідно з наказом штабу Бригади силового втручання, при погодженні з командувачем сил Місії ООН у ДРК, з початку лютого основними завданнями українських льотчиків стала передислокація військ та вантажу на південний схід провінції у район поселення Каманго. Саме там на початку місяця військовослужбовці Бригади силового втручання спільно з урядовими військами розпочали наземну операцію з примушення до миру доволі численного ісламського незаконного збройного угруповання.

До операції у перший тиждень були задіяні 3 вертольоти Мі-8 та для повітряного прикриття і супроводу – пара вертольотів Мі-24.

вданий в ході передислокації військ Бригади надзвичайно висока. Часто протягом дня екіпажі виконували по 3-4 рейси: з базового майданчика “Гома” до бази “Бені”, де завантажувався особовий склад, звідти в район операції – на Команго. А це поселення, яке оточене важкопрохідними джунглями, і єдина можливість туди дістатись – вертоліт. Загалом це понад 440 кілометрів. У зворотному напрямку українські повітряні судна евакуювали поранених урядових військовослужбовців, проводили ротацію підрозділу Бригади. Додатковою складністю у роботі українських вертолітників став і сам майданчик у Команго. Практично це – прорублена не зовсім рівна

– Передислокація військ та вантажів для життєдіяльності підрозділів у район, де за декілька сотень метрів фактично ведуться бойові дії, – справа не проста, – розповідає командир 18-го овз льотчик-снайпер полковник Андрій Когут. – При таких операціях, аби унеможливити вогонь з землі по наших транспортних повітряних суднах, на супровід залучаються Мі-24. При вивантаженні десанту та майна оборону по периметру майданчика займає сухопутний підрозділ Місії. Відповідно до мандату Місії ООН у ДРК зі стабілізації, в ході операції гелікоптерам Мі-24 декілька разів довелося застосовувати авіаційне озброєння. Проте усі поставлені завдання наші екіпажі виконали успішно.

Інтенсивність польотних за-

галявина серед джунглів.

Загалом лише за тиждень екіпажі національного контингенту виконали 97 польотів із загальним нальотом майже 94 год. За цей же час було перевезено 348 пасажирів та близько 25660 кілограмів вантажу.

Вже по завершенню перших двох днів операції командування Бригади силового втручання та керівництво Місії у секторі відзначало високу мобільність і професіоналізм українців. Зокрема, начальник авіації регіону Місії ООН у ДР Конго Газі Равшде зазначив: “...Незважаючи на короткий час, який було надано для планування операції, вам вдалося виконати завдання безпечно і в найкоротші терміни. Я вдячний українським льотчикам за оперативну і безпечну роботу...”

Анатолій Стельмах. ДР Конго. Фото автора.

ЛІБЕРІЯ ООН з прицілом на Кот-д’Івуар

Представники штаб-квартири Організації Об’єднаних Націй на чолі з полковником М’бемба Кейта відвідали базовий табір 56-го окремого вертолітного загону національного контингенту Місії ООН у Ліберії.

Під час постановочного брифінгу командування частини розповіло посадовцям про здобутки та досягнення вітчизняного контингенту в цій країні. Полковник Кейта зазначив, що українські миротворці роблять значний внесок у підтриманні миру та безпеки в різних країнах світу.

– Вертольоти – це найбільша сила будь-якої миротворчої місії під егідою ООН, – наголосив М’бемба Кейта. – Керівництво міжнародної організації високо цінує фаховість українських військовослужбовців, за що неодноразово відзначило їх високими нагородами.

Сторони також обговорили питання подальшої діяльності вертолітного загону у Ліберії, коригування чисельності особового складу і техніки військової частини та перспективи розміщення авіаційного підрозділу у сусідньому Кот-д’Івуарі.

Командир національного контингенту військовий льотчик 2-го класу полковник Олександр Венгер запевнив представників ООН, що український підрозділ готовий виконувати будь-які завдання командуванням миротворчої місії в цій країні.

Віктор Ануфрієв.
Фото автора.

НА КОНТРОЛІ МІНІСТРА ОБОРОНИ

Контрактник дорівнює професіонал.

Про це свідчить практика бойових занять 2013 року

2013 рік став знаковим щодо побудови професійної Української армії.

На початку лютого 2014 року Міністр оборони України Павло Лебедєв доповів Президенту України – Верховному Головнокомандувачу Збройних Сил України Віктору Януковичу про виконання завдання з переходу Збройних Сил України на спосіб комплектування за контрактом.

– У 2013 році Збройні Сили виконали план набору контрактників. Завдання, яке Президент України поставив керівництву оборонного відомства щодо переходу на професійну, контрактну армію, виконується! – зазначив глава оборонного відомства.

Завдяки заходам з підвищення соціального статусу військовослужбовців, які проходилися у Збройних Силах останнім часом, за минулий рік значно збільшилося число бажаючих проходити військову службу за контрактом. За підсумками року показники прийняття на військову службу за контрактом у Збройних Силах України у 2,5 рази перевершили показники звільнення.

Так, у 2013 році на військову службу за контрактом у Збройних Силах України було прийнято 11900 осіб (113,3 % від планових показників 10500 осіб). Це майже у 6 разів більше, ніж у 2012 році (2087 осіб). Таким чином, загальна укомплектованість Збройних

Сил України військовослужбовцями за контрактом з початку року збільшилася на 8,8% і нині становить 62,5% (понад 52 тисячі осіб). А Військово-Морські Сили, високomobilні десантні війська, війська спеціального призначення, армійська авіація Сухопутних військ, 4 авіаційних бригади Повітряних Сил вже повністю комплектуються військовослужбовцями за контрактом.

Також у 2013 році зроблено важливі кроки в напрямі вдосконалення системи підготовки рядового, сержантського та старшинського складу.

Нова система підготовки розроблялася з урахуванням комплектування військ військовослужбовцями за контрактом. Тепер, після набуття бойових спроможностей в інтенсивному періоді навчання, підрозділ не втрачатиме їх внаслідок звільнення військовослужбовців строкової служ-

би, а підтримуватиме й нарощуватиме здатність до виконання завдань за призначенням. Пріоритет в ресурсному забезпеченні у 2013 році також надавався підрозділам, визначеним для набуття бойових спроможностей та укомплектованим військовослужбовцями військової служби за контрактом.

Результати впровадження нової системи підготовки в поєднанні з комплектуванням підрозділів контрактниками можна було оцінити вже наприкінці 2013 року. Саме тактичні групи, укомплектовані військовослужбовцями за контрактом, набули високих бойових спроможностей за підсумками року.

Змагання та конкурси на кращий підрозділ родів військ Збройних Сил України, які традиційно проводилися минулого року, засвідчили високий рівень професійної майстерності, фахової підгото-

вки та злагодженості при виконанні завдань за призначенням у підрозділах, які були укомплектовані військовослужбовцями за контрактом.

Так, за результатами цих змагань кращими стали танковий взвод 51-ї омбр, механізований взвод 30-ї омбр, артилерійська батарея 1-ї отбр, розвідувальна група 54-ї орб оперативного командування "Північ", зенітна ракетна батарея 1039-го зрп оперативного командування "Південь".

Спостерігаючи за ходом тактичних навчань, Міністр оборони України неодноразово відзначав боєздатність та високий рівень бойового вишколу 30 окремої механізованої бригади – першого механізованого з'єднання Сухопутних військ, повністю укомплектованого військовослужбовцями за контрактом. За підсумком 2013 року 30-а омбр стала кращою у Сухопутних військах. Також підрозді-

ли 30-ї омбр посіли перше місце в змаганнях серед снайперських пар і друге місце – серед розвідувальних підрозділів 8-го армійського корпусу.

Підрозділи Збройних Сил України, повністю укомплектовані контрактниками, залучаються до участі в міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки, врегулювання кризових ситуацій під проводом міжнародних безпекових організацій, несення чергування в багатонаціональних військових формуваннях високої готовності та участі в міжнародних військових навчаннях. Рівень їх підготовки неодноразово високо оцінювався командуванням міжнародних операцій та багатонаціональних військових формувань.

У 2014 навчальному році у Збройних Силах України продовжуватиметься практика проведення змагань і конкурсів професійної майстерності на кращі підрозділи родів військ. Зокрема, буде сплановано конкурси серед розвідувальних, гірсько-піхотних підрозділів, підрозділів високомobilних десантних військ і морської піхоти, які відбудуться на гірських полігонах оперативного командування "Північ" та Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

Як свідчить аналіз попередніх заходів, є висока ймовірність того, що призові місця у цих змаганнях і конкурсах знову посядуть підрозділи, укомплектовані військовослужбовцями військової служби за контрактом.

Довідка "КУ":

Відповідно до Державної комплексної програми реформування і розвитку Збройних Сил України у період до 2017 року проводяться заходи щодо переходу Збройних Сил України на комплектування військовослужбовцями військової служби за контрактом. Це завдання є одним із пріоритетних для Збройних Сил України.

Ініційована Президентом України військова реформа має за мету створення боєздатних, мобільних, якісно підготовлених, всебічно забезпечених, професійних Збройних Сил, здатних швидко реагувати на реальні та потенційні загрози національній безпеці, ефективно стримувати та гарантовано ліквідувати збройний конфлікт на ранній стадії, не допускаючи його переростання в масштабну агресію, а також спроможних брати активну участь у міжнародних заходах з підтримання миру і безпеки. Це практично неможливо досягти без переходу Збройних Сил на комплектування військовослужбовцями військової служби за контрактом.

Відповідно до завдань, визначених стратегічними керівними документами оборонного планування держави, Указом Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України №562 від 14 жовтня 2013 року скасовано обов'язковий призов громадян України на строкову військову службу у Збройні Сили України та інші військові формування у 2014 році, крім призову до Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України.

Таким чином, восени минулого року відбувся останній загальний призов до лав Збройних Сил України.

ЗА КРОК ДО КОНТРАКТНОЇ АРМІЇ

Солдатом можеш ти не стати... та до "приписки" мусиш йти!

В Івано-Франківській області повним ходом триває приписна кампанія. Як повідомив заступник обласного військового комісара з виховної роботи підполковник Любомир Демчук, це планова щорічна приписка юнаків до призовних дільниць. Приписку повинні пройти всі молоді люди, яким виповнилось 17 років.

Під час приписки проводять попереднє вивчення психічного стану школярів, інтелектуальних здібностей тощо. Крім цього, особлива увага приділяється поглибленому медичному обстеженню хлопців. До речі, це дозволяє знайти у юнаків чимало хвороб, які вже мають свій розвиток, але ще не стали хронічними. І якщо вчасно дослухатись до порад лікарів, то в майбутньому вони можуть уникнути чималих проблем зі здоров'ям. Всі обстеження проводять міські та районні комісії з питань приписки. До складу комісії увійшли представники ке-

рівництва військових комісаріатів, медики, освітяни, дитячі психологи та представники органів внутрішніх справ. Районними та міськими військовими комісарами складено відповідний графік прийому та обстежень. Діти прибувають до комісій організовано і лише у супроводі освітян.

За словами начальника відділу комплектування та призову – заступника військового комісара Івано-Франківського обласного військового комісаріату підполковника Валерія Волинкова, цьогорічній приписці підлягає понад 9 тисяч молодих прикарпатців. Станом на сьогодні всі етапи обстежень пройшли близько 5 тисяч школярів. Якісне здоров'я та добрий психологічний стан виявлено у 92 відсотків обстежених. Та, як зазначив офіцер, ця цифра може змінитись, адже приписка триватиме до кінця березня цього року.

Тарас Грень.
м.Івано-Франківськ.

СЕРЖАНТСЬКИЙ КОРПУС

Перші в цьому році майбутні сержанти випустились із Василькова

В Об'єднаному навчальному центрі Повітряних Сил Збройних Сил України, що дислокується у місті Васильків Київської області, відбувся випуск 19 контрактників, які пройшли підготовку сержантів (базового рівня).

Випуск відбувся у приміщенні Музею бойової та трудової слави військової частини, всі військовослужбовці отримали посвідчення про закінчення навчання. За підсумками навчання кращих було нагороджено грамотами та подарунками.

На урочистих заходах з нагоди випуску до військово-

службовців зі словами вітання звернувся тимчасово виконуючий обов'язки командира частини підполковник О.Павліченко. Він подякував за добрі показники під час навчання та побажав військовослужбовцям успіхів і подальшого просування по службі.

Іван Кравченко. Фото автора.

Из приказа о порядке вывода соединений и частей 40-й общевойсковой армии из Республики Афганистан:

“В соответствии с директивой завершение вывода соединений и частей армии из РА осуществить до 15 февраля 1989 года согласно утвержденному графику. Командующий армией РЕШИЛ: Вывод соединений, частей и учреждений армии из Республики Афганистан осуществить по двум направлениям: Восточное – Кабул, Баграм, Пули-Хумри, Хайратон; Западное – Шинданд, Герат, Турагунди, последовательно, гарнизон за гарнизоном, начиная от наиболее отдаленных от советско-афганской границы. Восточное направление. В период со 2 по 10 января 1989 года с целью исключения воздействия мятежников на колонны блокировать маршрут вывода путем занятия взводных опорных пунктов. Создать артиллерийские группы, огневые позиции которым занять вдоль маршрута выдвижения войск...

Силами 201 мотострелковой дивизии оборудовать и содержать районы ночного отдыха в Пули-Хумри и Хайратоне из расчета на 1500 человек и 300 единиц техники. Запасной командный пункт, оперативную группу армии и командный пункт 108 мотострелковой дивизии вывести в заранее спланированные районы. В период с 10 по 28 января 1989 года вывести на территорию СССР соединения и части тылового [358] обеспечения, тылы дивизий, полков и учреждения гарнизонов. Вывод личного состава (около 30 тысяч человек), не задействованного в боевых действиях по выводу войск, осуществить воздушным транспортом с аэродромов Кабул, Пули-Хумри, Шинданд в период с 3 по 31 января 1989 года.

В период с 28 января по 15 февраля 1989 года осуществить вывод боевых частей и подразделений на территорию СССР. Огневое поражение противника осуществ-

лять 10-15-минутными огневыми налетами с момента входа колонн в зону ответственности и сопровождать ведением беспokoящего огня по плановым целям и огнем по вызову артиллерийских корректировщиков, находящихся в колоннах. Авиационное прикрытие походных колонн на марше осуществлять военно-воздушными силами 40-й армии и авиацией Туркестанского военного округа с аэродромов Кабул, Мазари-Шариф, Кокаиды. Управление выводом войск осуществлять с командного пункта Кабул, запасного командного пункта Наибабад, а также выделением оперативных групп в районы: Джабаль-Уссарадж, перевал Саланг, Чаугани, Пули-Хумри, Хайратон, Термез, Ташкент.

Для обеспечения безопасности вывода войск, исключения воздействия мятежников блокировать маршрут вывода путем занятия взводных опорных пунктов на господствующих высотах и в районах наиболее вероятного выдвижения мятежников на участках: Кабул – Калакан – двумя бата-

Я вернулся, МАМА

льонами 181 мотострелкового полка; Калакан – Чарикар – двумя батальонами 180 мотострелкового полка; Чарикар – Джабаль – Уссарадж – двумя батальонами 682 мотострелкового полка; [359] Джабаль – Уссарадж – Чаугани – 345 отдельным парашютно-десантным полком; Чаугани – Доши – 668 отдельным батальоном “Спецназ”; Доши – Сторожевая застава № 15-350 парашютно-десантным полком 103 воздушно-десантной дивизии; Сторожевая застава №15 – Найбабад – 1 и 2 батальонами 122 мотострелкового полка, 873 отдельным разведывательным батальоном 201 мотострелковой дивизии. Управление выводом войск армии будет осуществляться с командного пункта в городе Кабул, запасного командного пункта – Наибабад, воздушно-го пункта управления – Шинданд...

Вывод тыловых соединений и частей армии, тылов дивизий, полков и учреждений гарнизонов. 13 января 1989 года выводятся 59 бригада материального обеспечения, тылы 108 мотострелковой дивизии из Баграма. Пересечение границы: 59 бригада материального обеспечения – 14 января; тылы 108 дивизии – 16 января. 15 января выводятся 47 отдельный ракетный дивизион с 668 отдельным батальоном “Спецназ”. 668 батальон блокирует участок Чаугани-Доши, а 47 дивизион под охраной 783 отдельного разведывательного батальона 201 мотострелковой дивизии продолжает движение в Хайратон. Границу пересекает 18 января.

17 января 1989 года армейские части связи выводятся из Кабула в Хайратон, пересекают границу 20 января. 19 января армейские части обеспечения совершают марш из Кабула, границу пересекают 22 января. 21 января выводятся тылы 103 воздушно-десантной дивизии, границу пересекают 24 января. [360] 23 января начинается движение 45 инженерно-саперный полк (без инженерно-дорожного батальона) из Чарикара, границу пересекает 26 января. 26 января выводятся из Чаугани 278 отд. дорожно-комендантская бригада, границу пересекает 27 января. 28 января выводятся из Пули-Хумри 276 отд. трубопроводная бригада, границу пересекает 29 января.

29 января начинают движение тылы 180 и 181 мотострелковых полков из Кабула, границу пересекают 31 января. 30 января начинают движение тылы 201 мотострелковой дивизии, в тот же день пересекают границу.

Вывод боевых соединений и частей. Гарнизон Баграм. 28 января 1989 года осуще-

ствляется вывод гарнизона одной колонной в составе: наземный эшелон ВВС и 177 отдельный батальон “Спецназ”, который с выходом в Хайратон осуществляет охрану и усиление режимной зоны. Наземный эшелон ВВС границу пересекает 30 января. 28 января 2 батальон 180 мотострелкового полка и 2 батальон 682 мотострелкового полка после снятия со сторожевых застав выдвигаются на усиление маршрута в зоны ответственности полков. 29 января 781 отдельный разведывательный батальон 108 мотострелковой дивизии после снятия с блоков сосредоточивается в районе Баграмского перекрестка в качестве резерва.

Гарнизон Кабул. Выводится в период с 1 по 4 февраля 1989 года тремя колоннами. [361] Первой колонной выдвигается наземный эшелон ВВС. Начало движения – 2 февраля, границу пересекает 4 февраля. Второй колонной выдвигается 317 парашютно-десантный полк после проведения митинга в Кабуле. Начало движения – 2 февраля, границу пересекает 5 февраля. Обеспечение безопасности проведения митинга осуществляется силами 357 парашютно-десантного полка. Третьей колонной выдвигается 357 полк. Начало движения – 4 февраля, границу пересекает 7 февраля. Таким образом, вывод войск Кабульского гарнизона завершается 4 февраля.

4 февраля после выхода войск из Кабула и передачи сторожевых застав подразделения 181 мотострелкового полка снима-

ются с блоков и совершают марш в Джабаль-Уссарадж. Подразделения 180 мотострелкового полка снимаются с блоков на участке Калакан – Баграмский перекресток и сосредоточиваются в районе перекрестка. 5 февраля 181 полк из Джабаль-Уссараджа совершает марш в Хайратон, границу пересекает 7 февраля. 180 полк снимается с блоков на участке Баграмский перекресток – Чарикар и сосредоточивается в Джабаль-Уссарадже. 6 февраля 180 мотострелковый полк совершает марш в Хайратон, границу пересекает 8 февраля.

7 февраля командный пункт 108 мотострелковой дивизии, 682 мотострелковый полк из Джабаль-Уссараджа выдвигается в Хайратон, границу пересекают 9 февраля. 2 батальон 177 мотострелкового полка после передачи сторожевых застав на участке Джабаль-Уссарадж – Калавуланг сосредоточивается в Чаугани. 1 батальон 345 отдельного парашютно-десантного полка снимается с блоков на участке Джабаль-Уссарадж – Калавуланг и сосредоточивается в Калавуланге. [362] 8 февраля 177 мотострелковый полк после передачи сторожевых застав на участке Калавуланг – Доши сосредоточивается в Пули-Хумри. 345 отдельный парашютно-десантный полк после снятия блоков на участке Калавуланг – Чаугани сосредоточивается в Чаугани. 9 февраля 345 полк совершает марш в Пули-Хумри. 668 отдельный батальон “Спецназ” снимается с блоков на участке Чаугани – Доши и сосредоточивается в Пули-Хумри. 2 батальон 350 парашютно-десантного полка снимается с блоков на участке Доши – Пули-Хумри и сосредоточивается в Пули-Хумри.

10 февраля 345 отдельный парашютно-десантный полк, 668 отдельный батальон “Спецназ” совершают марш в Хайратон, границу пересекают 11 февраля. 395 мотострелковый полк после передачи сторожевых застав в режимной зоне и на участке Пули-Хумри – перевал Мирза сосредоточивается в районе перевала (сторожевая застава №15). 11 февраля 395 мотострелковый полк совершает марш из района заставы в Хайратон, границу пересекает 12 февраля. 350 парашютно-десантный полк снимается с блоков и сосредоточивается в районе Айбак. 12 февраля 350 полк совершает марш в Хайратон, границу пересекает 13 февраля. 122 мотострелковый полк после передачи сторожевых застав снимается с блоков в районе Ташкурганского ущелья и сосредоточивается в районе Наибабад. 13 февраля 1 батальон 149 мотострелкового полка с наземным эшелоном ВВС совершает марш из Мазари-Шарифа в Хайратон, границу пересекает 14 февраля. 122 мотострелковый полк [363] (без 3 батальона) совершает марш из Наибабада в Хайратон, границу пересекает 13 февраля. 14 февраля командный пункт армии, управление 201 мотострелковой дивизии, пересекают границу. 783 отдельный разведывательный батальон совершает марш.

15 февраля 1989 года 3 батальон 122 мотострелкового полка, отдельный противотанковый дивизион 108 мотострелковой дивизии, перевалбаза выводятся в Термез до 12.00. 783 отдельный разведывательный батальон пересекает границу до 15.00 15 февраля. Командующий армией пересекает границу в 15.00 15 февраля 1989 года”.

Командующий 40-й общевойсковой армии ТуркВО генерал-лейтенант Громов Б.В.

З бойових авіаційних частин, які на той час дислокувалися на території України, у бойових діях в Афганістані брали участь 229-а оаерт (Чортків), 90-й шап (Арциз), 145-й вап (Івано-Франківськ), 190-й вап (Канатове), 168-й вап (Старокостянтинів), 251-й гв.вбап (Біла Церква), 185-й гв.вбап (Полтава), 341-й вбап (Озерне). Доставляли в Афганістан різні вантажі та живу силу екіпажі практично всіх полків із 6-ї й 7-ї авіаційних дивізій ВТА. Особистий склад перерахованих частин з честю виконав свій міжнародний обов'язок. Та сьогодні мова піде про безпосереднього учасника афганських подій – літак-штурмовик Су-25. Ця машина не вражала глядачів різних авіаційних салонів і льотних шоу своїми виступами, не встановила жодного світового рекорду. Зате Су-25 відзначився на полі бою – в тій роботі, для якої і був створений.

У філії Національного військово-історичного музею України – музею Повітряних Сил, який знаходиться на території Командування Повітряних Сил у Вінниці, можна побачити легендарний штурмовик Су-25 з бортовим номером 02. Ця машина однією з перших у складі 200-ї окремої штурмової авіаційної ескадрильї була направлена у Республіку Афганістан, де з 1981-го по 1983 рік брала участь у бойових діях. Та перед тим, як розповісти про історію цього експоната, трохи – про історію створення штурмовика Су-25.

Заслуги радянської штурмової авіації (Іл-2, Іл-10) у Другій світовій війні були настільки значними, що, здавалося, цей тип літаків повинен був прописатися у вітчизняних Збройних Силах на десятиріччя. Однак 1956 року в СРСР штурмову авіацію як рід ВПС скасували, переклавши її функції на винищувачі-бомбардувальники. Та аналіз військових конфліктів на

Близькому Сході і у В'єтнамі переконливо свідчив про необхідність проведення робіт зі створення спеціалізованого штурмовика. Такий апарат почали розробляти ДКБ П.Сухого та С.Льюшина. Але проектування і побудова машини затяглися. Лише у травні 1974-го за ініціативою Міністра авіаційної промисловості П.Дементьєва відбулося "рішення чотирьох міністрів" (Мінавіапрому, Міноборонпрому, Мірадіопрому та Мінобороны), яке вирішило долю нового літака під кодовою назвою Т-8.

Перший екземпляр Т-8-1 ДКБ Сухого підняв у повітря за служений льотчик-випробувач, Герой Радянського Союзу Володимир Ільющин 22 лютого 1975 року. Згодом були роки заводських і військових випробувань, останній етап яких проходив у бойовій обстановці в Афганістані. З 18 квітня по червень 1980 року два штурмовики Су-25 і команда з 60 спеціалістів промисловості й Мінобороны були відряджені до Афганістану (аеродром Шинданд) для проведення програми під умовною назвою "Ромб". Пілотували машини льотчики-випробувачі Анатолій Іванов і Микола Садовніков, а також військової льотчики-випробувачі з НДІ ВПС підполковники Валерій Музика та В'ячеслав Соловйов. Спочатку проводились польоти зі стрільбою і бомбометанням на імпровізованому полігоні за 9 км від аеродрому. Та на початку травня 9-та мотострілецька дивізія почала Фарахську операцію, в ході якої наштовхнулася на укріпайрон у вузькій гірській ущелині з потужними вогневыми точками, озброєними крупнокаліберними кулеметами, що робило практично неможливим використання штурмовиків вильотів. Було прийнято рішення застосувати пару Су-25, які працювали в ущелині три доби, здійснюючи по 3-4 бойових вильотів. Основним озброєнням були 100-кілограмові бомби ОФАБ-100-120, які підвішувалися на восьми підкрильних вузлах підвіски у кількості 32 штук. Літаки заходили в ущелину з тилу, "пірнали" з вершини гори і рухалися назустріч радянським части-

Двадцять п'ять років тому, 15 лютого 1989 року, радянські війська залишили Афганістан. Ця війна, яка тривала понад дев'ять років, забрала життя близько 15 тисяч радянських громадян. Війну пройшли понад 160 тисяч українців, 3360 із них не повернулися додому, 62 (72) вважаються без вісти зниклими. Отримали поранення 8 тисяч українців, 4687 з них стали інвалідами. Як у будь-якій війні, у цій не обійшлося без застосування авіації.

Грізний "Грач" із 200-ї ошае

нам, не даючи моджахедам часу розгорнути крупнокаліберні кулемети. Після завершення роботи штурмовиків наземні війська зайняли укріпайрон без жодного пострілу.

Згодом Су-25 почали активно застосовувати і в інших операціях. Військові зрозуміли, що без цієї машини в Афганістані серед гір не обійтися. На початку червня 1980 року операцію "Ромб" успішно завершили. Було виконано понад 100 польотів, з них більше половини бойових (тільки підполковник В.Музика здійснив близько 30 бойових вильотів). З кінця квітня 1981-го за наказом МО СРСР Д.Устинова, у 80-му Сітал-Чайському штурмовому полку, який першим почав переозброюватися на Су-25, почалося формування 200-ї ошае (в/ч пп 16411) і підготовка її до дій в Афганістані. У червні 1981 року ескадрилья була направлена до складу ВПС 40-ї армії в Афганістан (аеродром Шинданд) і стала першим стройовим підрозділом ВПС СРСР, який воював на штурмовиках Су-25. Операція отримала назву "Екзамен" або "Ромб-2". У складі ескадрильї був літак із заводським номером 25508101017. Цей номер свідчить про те, що літак виготовлений Тбіліським авіаційним державним об'єднанням ім.Димитрова (завод №31) з першої серії та є 17 машиною в цій серії. Саме ця машина є експонатом музею Повітряних Сил.

Штурмовик Су-25 з №01017 випущений у грудні 1980 року. Перший виліт він здійснив 25 грудня 1980 року (льотчик-випробувач Ковальов). 13 квітня 1981-го у складі перших 12-ти літаків машина надійшла у 80-й ошап (Сітал-Чай) поблизу Баку. Із 19 червня 1981 року літак у складі 200-ї ошае воював в Афганістані. Перший бойовий виліт він здійснив 24 липня. Саме на цьому літаку командир ескадрильї підполковник А.Афанасєв повів свою ескадрилью на бойове завдання. У той час йшли бої за гірський масив Луркоха неподалік Шинданда.

Штурмовики 200-ї ескадрильї брали участь і в боях за Герат, який знаходився за 120 км на північ від Шинданда. Тамтешні банди зробили засідки в місті. Роботи вистачало і на околицях Герата – безкрайній, зеленій зоні, і в долині Герируда, яка прилягала до міста. Околицями Шинданда бойова робота ескадрильї не обмежувалася. Її часто залучали до дій в інших районах з аеродромів Кабула, Баграма та Кандагара. Штурмовики відразу завоювали добру славу, діючи у тісній взаємодії з наземними військами.

За час бойових дій ескадрильї її пілоти на своїх Су-25, в тому числі й на Су-25 із №01017, "пірнали" у вузькій кам'яні мішки, куди не ризикували знижуватися інші типи літаків, заходячи на ціль вздовж ущелини, або, якщо дозволяла ширина, скочувались

вниз вздовж одного схилу і буквально виповзали з атаки по другому.

В районах, де висота над рівнем моря складала 2500-3000 метрів, Су-25 повністю замінили вертольоти вогневої підтримки Мі-24, які працювали там на межі можливостей. У багатьох джерелах повідомляється, що в Чорних Горах на північний захід Кандагара одному з льотчиків 200-ї ошае 23 жовтня 1981 року вдалося подавити вогневу точку, сховану в скелях в кінці довгої звивистої ущелини. Спроби бомбардувати її зверху успіху не принесли, і пілоту на Су-25 довелося увійти в темне провалля, лавіруючи, пронестись по ньому і, здійснивши точний удар, крутим бойовим розворотом вибратися назовні. За встановленими даними це був заступник командира ескадрильї підполковник Б.Козирев саме на літаку з заводським номером 01017, на якому він того дня здійснив три бойових вильоти. А всього на цьому літаку він здійснив 14 бойових вильотів.

У вересні 1982 року на зміну першому складу 200-ї ошае з Сітал-Чаю прибула ескадрилья майора В.Ханаріна. Так завершилася операція "Екзамен", яка пока-

На Су-25 №01017 літали та воювали понад 30 пілотів, і всіх він зміг захистити достойно, всім дозволив повернутися на свій аеродром живими, хоча за цей час ставалися різні ситуації. Під час бойових дій першого складу 200-ї ошае її штурмовики 12 разів поверталися з бою на одному двигуні, літак добре "утримував" численні пошкодження, які для інших літаків могли бути фатальними. Тільки на літаку №01017 під час дій першого складу ескадрильї через різні пошкодження два рази мінявся один з двигунів. А всього за час перебування цього літака в Афганістані один з двох двигунів на ньому мінявся п'ять разів.

Найбільшу кількість бойових вильотів на цій машині здійснив майор Г.Гарус із першого складу ескадрильї – 35, із другого складу пілот Крамаревський – 29. Воювали на цьому літаку й відомі по Афганістану пілоти В.Бондаренко, А.Лавренко, А.Шатилов, Циганков, Аренков та багато інших. Всього за час перебування літака в Афганістані трьома складами 200-ї ошае на ньому здійснено 428 вильотів, з них близько 300 – бойових.

Свій останній бойовий виліт літак №01017 здійснив 27 жовтня 1983 року. Його пілотував командир ескадрильї 3-го складу 200-ї ошае, майбутній Герой Радянського Союзу (посмертно) підполковник Петро Васильович Рубан.

зала, що бойові можливості Су-25 значно переважають можливості деяких винищувачів-бомбардувальників. Наприклад, для знищення укріпленої вогневої точки чи фортеці в горах вистачало пари штурмовиків Су-25, в той час як при використанні винищувачів і винищувачів-бомбардувальників потрібна була вісімка МіГ-21 або четвірка Су-17. За 15 місяців перебування в Афганістані перший склад ескадрильї здійснив близько 2000 бойових вильотів. Тільки на літаку №01017 пілотами було виконано 265 вильотів, із них понад 160 – бойових.

У другому складі 200-та ошае пробула до жовтня 1983 року. 14 разів саме на штурмовику №01017 командир ескадрильї майор В.Ханарін разом зі своїми пілотами виконував бойові завдання. У лютому 1983 року літак №01017 брав участь в операції, що проводилася в провінції Мазарі-Шеріф, де були взяті в заложники та страчені радянські спеціалісти.

Восени 1983-го до ескадрильї прийшла третя зміна особового складу. Командував нею підполковник П.Рубан. Це був важкий період: посилалась протидія зенітних засобів душманів. Вони почали отримувати значну кількість ПЗРК "Сакр-Ай", "Хонин-5А" (обидві аналоги "Стріла-2", "Ред Ай" і "Блоупайп").

На жаль, не всі льотчики з 200-ї ошае (літали вони й на літаку 01017) змогли повернутися живими з Афганістану. Так, 14 грудня 1981 року загинув старший льотчик капітан Михайло Дяков (це була перша втрата льотчика-штурмовика в Афганістані), на літаку 01017 він встиг виконати 8 бойових завдань. 16 січня 1984 року загинув командир ескадрильї Петро Рубан (це був перший випадок, коли штурмовик був підбитий за допомогою ПЗРК).

Після Афганістану, 3 листопада 1983 року, Су-25 №01017 повернувся до рідного 80-го ошап в Сітал-Чай (машину перших серій замінялись на нові), у 1985-1986 роках пройшов ремонт на АРЗ в/ч 36979 і знову повернувся в Сітал-Чай. Свій останній політ літак здійснив 28 листопада 1988-го (льотчик Горбань). За весь строк льотної експлуатації здійснив 904 вильоти. У травні 1989 року машину передали до Харківського ВВАІУ, де використовували як навчальний посібник. Із серпня 2001 року штурмовик Су-25 з заводським номером 255081017 та бортовим 02 – експонат музею у Вінниці.

Володимир Дерновий.
Директор філії НВІМУ-
музею Повітряних Сил.
Фото С.Клименка.

НЕ ТАЄМНО!

Британці розсекретили відео свого безпілота

Міністерство оборони Великобританії розсекретило відеозапис першого польоту перспективного ударного безпілотної літального апарата Taranis, що відбувся 10 серпня 2013 року. Таким чином, військове відомство офіційно підтвердило реалізацію програми випробування БПЛА. Перший політ Taranis тривав 15 хвилин; після нього до кінця 2013 року було здійснено ще кілька випробувальних польотів тривалістю до години.

Відеозапис першого польоту безпілота за розпорядженням міністерства оборони обнародувала британська компанія BAE Systems, що розробляє ударний апарат. За даними військового відомства, на створення прототипу були витрачені близько 1,5 мільйона людино-годин. У проєкті задіяні вчені, інженери й фахівці з аеродинаміки з 250 британських компаній. До тепер на Taranis британські військові

витратили 185 мільйонів фунтів стерлінгів (302,2 мільйона доларів). Офіційна демонстрація прототипу БПЛА відбулася в липні 2010 року. Наприкінці того ж року вперше були запущені двигуни Taranis. Пробіжки злітно-посадковою смугою на малій швидкості й рулювання безпілотною уперше здійснив у квітні 2013 року, а вже у липні – виконав серію пробіжок зі швидкістю, близькою до злітної. Уперше про початок

випробувань БПЛА стало відомо лише чотири місяці тому.

Відповідно до планів британських військових, Taranis, що створюється із широким застосуванням технологій малопомітності, виконуватиме різні бойові завдання й міжконтинентальні перельоти. Керування апаратом здійснюватиметься за допомогою супутникового зв'язку з будь-якої точки світу.

РОЗРОБКИ

США об'єднують планування ППО й ПРО

Командування ВПС США уклало контракт із американською компанією Lockheed Martin щодо розробки програмного забезпечення планування й розподілу завдань, яким планують об'єднати інформаційні потоки систем протиповітряної й протиракетної оборони. Як повідомляє Defense News, сума угоди склала вісім мільйонів доларів. Нове програмне забезпечення використовуватиметься центрами управління діями авіації ВПС США.

Програмне забезпечення має бути створене за відкритим принципом, щоб фахівці ВПС США в процесі експлуатації могли вносити в нього зміни. Основним завданням програми стане об'єднання інформації та її сполучення з електронними картами систем планування й прийняття рішень.

За даними Lockheed Martin, нове програмне забезпечення дозволить військовим прискорити час планування протиповітряної й протиракетної оборони визначеного району. Під час розробки програми планують використати напрацювання, застосовані при створенні систем командування, керування, контролю воєнних дій і зв'язку (C2BM&C), базової системи контролю театру бойових дій (TBMCS) і інтегрованої системи космічного командування й керування (ISC&C).

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

“МіГ” подвоїть виробництво

Російська літакобудівна корпорація “МіГ” має намір удвічі збільшити виробництво літаків до 2017 року. Про це, як повідомляє “Інтерфакс”, заявив заступник генерального директора “МіГ” з економіки й фінансів Сергій Мамасв. За його словами, зараз темпи виробництва літаків на підприємстві складають 16 одиниць у рік.

“Наше завдання – вийти на 24 літака до 2015 року й до 2017 року – на 30 літаків. Це все, що на сьогодні здатен спожити ринок”, – цитує Мамасва агентство. У цей час РЛК “МіГ” займається виробництвом палубних винищувачів МіГ-29К/КУБ, багатоцільових МіГ-29М/М2, навчально-тренувальних і легких літаків загальнопризначення. Корпорацією також розроблено новий МіГ-35, закупівля якого передбачена держпрограмою озброєнь Росії.

У цей час “МіГ”, окрім іншого, провадить виробництво 24 винищувачів МіГ-29К/КУБ для ВМФ Росії. Поставка літаків передбачена контрактом від лютого 2012 року. Також у серпні 2013 року була досягнута домовленість із Міністерством оборони Росії про поставку 16 винищувачів МіГ-29СМТ. Крім того, МіГ-29К/КУБ у цей час одержують ВМС Індії.

У 2013 році розмір прибутків “МіГ” від реалізації продукції склав близько 30 млрд рублів. В 2014 році підприємство планує вийти на 37 млрд рублів, в 2015-му – на 40 млрд, а в 2016-му – на 42 млрд рублів.

ТЕНДЕР

Польщі потрібні мостоукладчики

Міністерство оборони Польщі оголосило тендер на поставку сухопутним військам семи колісних мостоукладчиків MS-20 Daglezja. Про це повідомляє Jape's. За умовами конкурсу, перші чотири машини повинні бути поставлені вже цього року, а інші – до листопада 2015-го. У перспективі обсяг закупівлі мостоукладчиків може бути збільшений до 50 одиниць.

За умовами конкурсу, взяти участь у ньому може будь-яка компанія, що коли-небудь поставляла військовим (не обов'язково польським) колісні мостоукладчики на суму не менше п'яти мільйонів злотих (1,6 мільйона доларів). MS-20 була розроблена компанією OBRUM Gliwice за контрактом міністерства оборони Польщі й провадиться підприємством Bumar-Labedy. Технічна документація на машину належить військовому відомству, тому виробництво MS-20 може бути розгорнуте в будь-якій польській автомобілебудівній компанії.

Крім колісних мостоукладчиків, польські військові мають намір придбати 27 колісних важких ремонтно-евакуаційних машин KWZT. Потреба сухопутних військ Польщі в такій техніці оцінюється в 40 одиниць. Всі ці машини повинні бути поставлені військовим до кінця 2018 року. Закупка KWZT планувалася польськими військовими з 2007 року, однак так і не була здійснена через нестачу коштів оборонного бюджету.

ФОТОФАКТ

Перший А400М для Німеччини

Компанія Airbus Defence and Space на своїх виробничих потужностях у Севільї почала процес остаточного складання А400М для ВПС Німеччини. Літак, який має позначення MSN18, є першим із п'ятдесяти трьох літаків, передбачених контрактами для Німеччини. Завершити його складання та передати замовнику А400М планують в листопаді цього року.

Азербайджан: МіГ-25 повернуться до строю

Міністерство оборони Азербайджану має намір провести ремонт і модернізацію винищувачів-перехоплювачів МіГ-25, а потім повернути їх до складу національних ВПС.

За не підтвердженими повідомленнями, літаки пройдуть модернізацію на Азербайджанському авіаремонтному заводі, що раніше виконував аналогічні роботи на МіГ-25 ВПС Алжиру. У чому саме полягатиме модернізація азербайджанських літаків, не уточнюється.

Азербайджану дісталися 48 винищувачів-перехоплювачів МіГ-25 після розпаду СРСР. У 1998 році країна придбала ще вісім літаків у Казахстану. Зараз польоти літаків цього типу припинені.

ПЛАНИ

DARPA розробить багаторазовий космічний БПЛА

Управління перспективних дослідницьких проєктів (DARPA) міністерства оборони США оголосило про намір розробити новий гіперзвуковий космічний безпілотної апарат багаторазового використання. Створення БПЛА вестиметься під позначенням XS-1. Перспективний апарат планується використовувати для доставки на низьку навколосупутникову орбіту різного обладнання, про призначення якого не уточнюється.

Відповідно до вимог військових, XS-1 повинен уміти розвивати швидкість більше десяти чисел Маха (11,5 тисячі кілометрів у годину) і нести різне корисне навантаження масою від 1,36 до 2,27 тонни. Вартість одного запуску безпілота передбачена не більше п'яти мільйонів доларів. Апарат повинен витримувати серію з одного запуску на добу протягом не менше ніж десяти днів поспіль. У цей час доля XS-1 остаточно не визначена. Тривають консультації з потенційними розробниками відносно ймовірності реалізації проєкту. У випадку, якщо його розробку таки почнуть, апарат створюватиметься за схемою, схожою із X-37В.

ІНФРАСТРУКТУРА

КРК "Зеніт-М" вилучать з оренди РФ

Про це в ході розширеного засідання колегії про підсумки діяльності Національного космічного агентства Республіки Казахстан у 2013 році та завдання на поточний рік розповів голова Казкосмосу Талгат Мусабаєв.

"Наступний проект – створення космічного ракетного комплексу "Байтерек". На рівні урядів Казахстану та Росії затверджено план спільних дій з реалізації проекту створення комплексу "Байтерек" на базі ракети-носія "Зеніт", – зазначив Мусабаєв.

Також визначено об'єкти КРК "Зеніт-М", заплановані до вилучення з оренди РФ.

"Визначені нормативно-правові, нормативно-технічні та організаційно-розпорядчі документи РФ, необхідні для експлуатації об'єктів комплексу "Байтерек" на базі РН "Зеніт" казахстанською організацією", – зазначив Мусабаєв.

"Погоджено з Роскосмосом проект протоколу про внесення змін і доповнень до угоди між урядами Казахстану та Росії від

22 грудня 2004 року про створення на космодромі Байконур комплексу "Байтерек". Нині проект протоколу проходить узгодження в державних органах РФ і затримується", – додав він.

"Відносно проекту створення космічної системи дистанційного зондування землі (КС ДЗЗ). У 2013 році завершені складання та випробування космічних апаратів ДЗЗ середньої та високої роздільної здатності, підготовлені об'єкти наземного комплексу", – повідомив Мусабаєв.

"Підготовлена група вітчизняних операторів космічної системи у Франції та Великобританії. В даний час ведуться роботи з організації запуску космічних апаратів, які заплановані на 2 квартал 2014 року", – додав голова Казкосмосу.

Причому, за словами Талгата Мусабаєва, супутник середньої роздільної здатності буде запущений компанією, повноправним учасником якої є Казкосмос в особі національної компанії "Казахстан Гариш Сапарі".

КУРС НА МАРС

Великий виклик від ЄКА

Німецька компанія OHB System завершила роботи над орбітальним модулем TGO, який планується відправити до космосу в ході місії "ЕкзоМарс".

Апарат був офіційно переданий в Бремені замовнику – Європейському космічному агентству (ЄКА). Запуск намечений на 2016 рік і стане першим етапом масштабної наукової програми, здійснюваної європейськими вченими спільно з Роскосмосом.

"Проект "ЕкзоМарс" – це великий виклик, – зазначив присутній на церемонії передачі модуля глава ЄКА Жан-Жак Дорден. – Це перший подібний досвід в Європі і, за рядом аспектів, перший у своєму роді

проект у світі".

Підкресливши вагомий внесок німецьких інженерів в розробку і випробування апарата, керівник європейського агентства особливо відзначив, що з цим модулем вчені пов'язують великі надії.

"Ми вже з нетерпінням чекаємо значних наукових відкриттів, які зробить TGO, – додав Дорден. – Це дозволить нам краще зрозуміти історію еволюції планети Марс, особливо про те, чи існувало колинебудь на Марсі життя".

"Аріан-5" вивела на орбіту два телекомунікаційних супутники

6 лютого з майданчика ELA 3 Гайяньського космічного центру в Куру стартовими командами компанії Arianespace виконаний пуск ракети-носія Ariane-5ECA з двома телекомунікаційними супутниками на борту.

Космічний апарат ABS-2 оператора Asia Broadcast Satellite

створений фахівцями американської компанії Space Systems/Loral на базі платформи FS-1300. Його стартова маса становить 6330 кг, габарити – 8,3х3,5х3,5 м, розмах сонячних батарей – 26 м. Після виходу на геостаціонарну орбіту він займе на ній точку стояння над 75 градусом п.д. і буде обслуговувати клієнтів в Африці, Азійсько-Тихоокеанському басейні, Європі і на Близькому Сході.

Космічний апарат ATHENA

FIDUS – франко-італійський телекомунікаційний супутник, створений фахівцями компанії Thales Alenia Space на базі платформи Spacebus-4000 за замовленням космічних агентств Франції та Італії. Його стартова маса – 3080 кг, габарити – 2,86х1,8х2,95 м. Призначений для надання телекомунікаційних послуг, в першу чергу, інтернету, урядовим структурам. Точка стояння на геостаціонарній орбіті – над 38 градусом східної довготи.

КОСМІЧНИЙ ЗВ'ЯЗОК

КОСМІЧНЕ СМІТТЯ

Наслідки першого "космічного ДТП" позначатимуться ще 30 років

Наслідки першого в історії "космічного ДТП" – зіткнення російського супутника "Космос-2251" з американським Iridium 33 ("Ірідіум-33"), що стався п'ять років тому, – буде впливати на ситуацію в навколосезонному просторі ще 20-30 років. Про це сказав РІА "Новини" представник інформаційно-аналітичного центру Міждержавної акціонерної корпорації (МАК) "Вимпел".

"Сьогодні, через п'ять років, на орбіті все ще залишаються близько 1500 великих уламків цих апаратів, які представляють колосальну загрозу. Ці об'єкти будуть на орбіті ще 20-30 років. Одне це зіткнення збільшило на 20-30% ризик зіткнень в космічному просторі", – сказав співрозмовник агентства.

СТАРТИ

Відбувся пуск ракети-носія "Союз"

Через 4 години транспортний вантажний корабель пристикнувся до стикувального відсіку "Пірс" російського сегмента Міжнародної космічної станції. Операції з автоматичного стикування проводилися під контролем російських членів екіпажу МКС і фахівців Центру управління польотами ФГУП ЦНДІМАШ, повідомляє прес-служба Роскосмосу.

"Прогрес М-22М" доставив на Міжнародну космічну станцію (МКС) близько 2,5 тонн вантажів, у тому числі кисень,

паливо, обладнання для наукових експериментів, засоби медичного забезпечення, а також контейнери з їжею і водою, посилки для екіпажу.

Успішному виведенню на навколосезонну орбіту РН "Союз" сприяла чітка робота системи управління ракети-носія.

Розробку та виготовлення приладів систем управління для російських ракет-носіїв "Союз" в Україні здійснює одне з провідних підприємств космічної галузі ДНВП "Об'єднання Комунар".

5 лютого 2014 року зі стартового майданчика №1 космодрому Байконур пусковими розрахунками підприємств ракетно-космічної промисловості Російської Федерації проведено пуск ракети-носія "Союз-У" з транспортно-вантажним кораблем "Прогрес М-22М".

З наступного року Azerspace-1 почне приносити чистий прибуток

Від діяльності першого телекомунікаційного супутника Азербайджану Azerspace-1 протягом 6 місяців вичислено близько \$ 10 млн. Про це заявив міністр зв'язку та інформаційних технологій АР Алі Аббасов.

За словами міністра, супутник приступив до комерційної діяльності через три місяці після запуску на орбіту. "Це пов'язано з затримкою його запуску на орбіту", – зазначив міністр.

Аббасов підкреслив, що 90-95% отриманого від діяльності супутника прибутку надійшло за рахунок послуг, що надаються закордонним країнам.

За словами міністра, у ВАТ Azerkosmos був борг Експортно-імпортному банку США у розмірі \$ 17 млн. "Кошти у розмірі \$ 7 млн, виділені міністерством фінансів, і отриманий від діяльності супутника прибуток у сумі \$ 10 млн покрили цей борг", – сказав він.

За словами міністра, з цього року супутник почне сам себе окупати, а з наступного року приносити чистий прибуток. Також він повідомив, що Азербайджан оголосив тендер на запуск другого телекомунікаційного супутника. Як зазначив міністр, пропозиції щодо тендера направлені більше десяти провідним у цій галузі компаніям світу.

Угоду з компанією-переможцем тендера планується підписати в серпні поточного року. "А протягом 30 місяців супутник вже повинен бути запущений", – зазначив він.

ДО 25-Ї РІЧНИЦІ ВИВЕДЕННЯ РАДЯНСЬКИХ ВІЙСЬК З АФГАНІСТАНУ

Зі шприцем та багнетом

Продовження. Початок в №5.

...Величезний та довжелезний шлях у 800 кілометрів гірськими дорогами прикордонники пройшли невеличкою колоною вантажівок. Їхали декілька днів Ошською дорогою – серпантинами, ущелинами поміж гір. Потім з автомобілів пересіли у вертольоти. О шостій ранку 8 травня Мі-8 доставили прикордонників до місця майбутнього базування в Афганістані – Джавайської ущелини, у тридцяти кілометрах від пакистанського кордону. Шістдесят військовослужбовців висадили на невеличкому клаптику низовини поміж горами, і одразу ж вони почали облаштовувати табір. За цими словами криється риття окопів, і не біль-

аби не спати на голій землі. Було на дні окопів, як у могилі. Вдень ґрунт розпечений, спека за сорок, а вночі – нульова температура. І так жили півроку. З часом з'явилися брезентові намети, але оскільки з гір їх постійно обстрілювали, прикордонники продовжували окопне життя.

Важко сказати, чи буде правильним називати цю групу мотоманевреною, адже діяла вона без застосування техніки, прикордонники несли службу “на своїх двоох”. Діяли невеличкими мобільними групами по 7-10 чоловік. Несли службу у засідках та нарядах. Нерідко доводилося виконувати і специфічні завдання, як, наприклад, переправлення розвідників-нелегалів. Були і сутички, і перестрілки. Фельд-

дислокації диктували певні відмінності у структурі й тактиці дій спецпідрозділів прикордонних військ – як ММГ, так і ДШМГ. Зона відповідальності прикордонників умовно ділилася на гірську, гірсько-пустельну й пустельну.

У високогірних районах Паміру (провінція Бадахшан) підрозділи розташовувалися на перетині караванних шляхів, маршрутах ймовірного висунання караванів із Пакистану, висотах та майданчиках, з яких контролювалися основні ущелини та населені пункти. Пункти дислокації груп часто змінювалися, виставлялося багато окремих застав, постів та тимчасових “секретів”. Передислокація та висунання підрозділів на оперативні заходи виконувалися повітрям на вертольотах (ДШМГ), на БМП чи БТРах і в пішому порядку (ММГ). Основною тактикою дій у цьому районі були засідки та десантно-штурмові операції.

У пустельній та гірсько-пустельній зонах більшість підрозділів розташовувалися до самого виведення у пунктах постійної дислокації. Для контролю над об'єктами, віддаленими від баз ММГ, виставлялися окремі посилені застави. Основною тактикою дій у цих районах були засідки, рейди, проводки колон, військові операції із застосуванням блокування рівнинних районів та висадкою десантів на шляхах ймовірного відходу противника, а також десантно-штурмові операції. В основному бойова діяльність планувалася й виконувалася на підставі отриманих розвідувальних даних про наявність у тому чи іншому районі великих баз моджахедів. Зазвичай до великих планових операцій на

півночі Афганістану застосовувалися 5-7 застав від ММГ, посилені мінометами, 1-3 ДШМГ до 200 військовослужбовців кожна, а також підрозділи афганських військ чисельністю від 200 до 1000 чоловік. Шляхи відходу, як правило, відрізали висаджені з вертольотів ДШМГ. До району проведення операції підтягувалося декілька бойових груп прикордонників, які, власне, й закривали мішок. Після цього розпочиналася зачистка блокованого району. Операції проводилися у 2-4 етапи й іноді тривали до місяця.

Основними об'єктами засадних дій прикордонників були не каравани зі зброєю та боєприпасами, як це було на сході й півдні країни, де діяли бригади спецназу ГРУ, а бандгрупи, що мігрували по провінціях. Користуючись достовірними розвідданими, прикордонники намагалися діяти, спрямовуючи свою діяльність проти конкретних польових командирів. Досвід свідчив, що після взяття їх у полон, партизанські формування, які вони очолювали, як правило, розпа-

далися. Знаючи, що на них полюють, ватажки банд ніколи не залишалися в одному місці більше декількох годин. Прибувши до якогось кишляку й зустрівшись зі своїми польовими командирами, вони одразу ж переїжджали до іншого району. Для цього використовували зазвичай коней та мотоцикли. Отож, об'єктами засад прикордонників часто ставали не лише банди, а й окремі цілі – їх ватажки. У районі дислокації ММГ вночі виставлялися засідки на дальності від 5 до 20 кілометрів – так, щоб бронегрупа підтримки могла оперативну надати допомогу протягом найкоротшого часу без непередбачених ситуацій. Втім, іноді засадні дії виконувалися й на значній відстані, і тоді у засідки йшли чи не цілі застави – до 50 чоловік. Подібні засідки могли організуватися від декількох діб до тижня, перекриваючи віддалені маршрути пересування моджахедів та важкодоступні перевали.

Далі буде.

Олексій Тригуб.
“Крила України”.

ше. Копати кам'янистий ґрунт було дуже важко, тим паче, що того ж вечора вдарив сильний дощ, який тривав цілу добу. Прикордонники довбали землю під зливою, а потім шукали хоч які-небудь гіляки чи хворостиння,

шерові групи разом з усіма нерідко доводилося вступати в бій і працювати не шприцом, а багнетом. Хоча вистачало роботи і за призначенням: втрат у групі не було, але поранених – чимало... Географічні особливості місць

Трудное это дело – “необъявленная” война...

Продовження. Початок в №3-5.

Аналогічний недостаток по углу возвышения и углу снижения оружия имели пулеметы 14,5 мм КПВТ и 7,62 мм ПКТ, установленные на бронетранспортерах БТР-60 и боевых разведывательных машинах БРДМ-2. Силами ремонтных подразделений на БМП-1 и БМД-1 стали ставить 30 мм автоматические гранатометы АГС-17, а БМП-1 прямо на поворотную башню “пристроили” 82-мм автоматический миномет 2Б 9 “Василёк”, предварительно демонтировав с него колеса. Такая “хитромудрая модернизация” была впервые выполнена в 1980 году в 371-ом мсп 5 гв. мсд. Она позволяла вести навесной минометный огонь расчету под прикрытием брони, находясь в отделении десанта. В войсках был взят курс на повышение огневой мощи мотострелковых и воздушно-десантных подразделений за счет оснащения их новыми автоматами АК-74 с подствольными гранатометами ГП-25, 58-мм гранатометами РПГ-16 (дальность стрельбы – 800 м, авт.), автоматическими гранатометами АГС-17, реактивными огнеметами “Шмель” и др. Широкое применение нашли РСЗО “Град” и “Ураган”... Но война есть война.

В ходе боевых действий выявились и серьезные недостатки: низкая надежность некоторых узлов ходовой части и силовой передачи, недостаточная пылезащищенность силовых установок бронетанковой и автомобильной техники, выход из строя сальниковых уплотнений противооткатных устройств артиллерийских систем в условиях высоких температур. Два маломощных двигателя ГАЗ-49Б, установленные на бронетранспортере БТР-60 ПБ, не обеспечивали их синхронной работы и часто от перегрева выходили из строя. От высокой температуры в моторном отсеке “выкипа-

ли” и выходили из строя аккумуляторы БСТ-75. Аналогичными недостатками страдали и БТР-70, не обеспечивая их надежную эксплуатацию в горно-пустынной местности в условиях высоких температур. Простыми “консервными банками” при подрывах на противотанковых минах оказали боевые машины БМП-1, БМД-1 и бронетранспортер БТР-Д, они, как правило, разрушались, а личный состав погибал...

Выявлялись недостаточная тяговооруженность, маневренность некоторых типов самолетов и вертолетов в горах, невысокие возможности прицельных систем. В мае 1980 года ведущие конструкторы побывали в Афганистане. И им высказали все претензии. Это касалось и маломощности двигателей вертолетов, и непригодности миноискателей и многих других недостатков различных видов и систем вооружения. Такая информация оказывала свое воздействие. Впоследствии конструкторы

часто прилетали сюда, проводя доводку опытных образцов, опробовав новое оружие, выясняя на месте эффективность проведенных доработок.

Ограниченными оказались в условиях Афганистана возможности использования современных высокоскоростных самолетов Су-17, Су-25. Истребительная авиация, представленная МиГ-21, а с июля 1984 года МиГ-23, из-за отсутствия противодействия авиации противника использовалась в основном для ударов по наземным целям. А вот вертолетам в афганской войне суждено было занять особое место. Без преувеличения можно сказать, что вертолеты вынесли на себе всю тяжесть войны, пройдя ее от первых до последних дней. В силу своей универсальности они применялись для решения широкого круга задач, а зачастую становились единственным средством обеспечения и поддержки многообразной деятельности войск.

К началу 1980 года в составе 34-го смешанного авиакорпуса, приданного группировке в Афганистане, насчитывалось 110 вертолетов, из них 85% Ми-8 – им предстояло стать “рабочей лошадью” той войны. Важнейшей задачей вертолетов в первую военную зиму стало снабжение дислоцированных в ДРА советских воинских частей. Снежная погода сделала немногочисленные дороги непроходимыми, и вертолеты стали едва ли не единственным средством доставки всего – от продовольствия и боеприпасов, зимней одежды, дров и другого имущества, обеспечивая хоть сколько-нибудь сносное существование введенным в спешку войскам, насчитывавшим тогда 81 800 человек.

После размещения войск часть вертолетной группировки отозвали назад, а весной 1980 года, когда мятежники перешли к активным действиям, вертолетные части вновь стали стягивать в ДРА, размещая их по гарнизонам и распределяя зоны ответственности. Это была уже настоящая война, пришедшая на смену эпизодическим стычкам и перестрелкам. Ограниченное количество дорог, ущелья и перевалы, участки с угрозой осыпей и камнепадов делали передвижение войск крайне трудным. Огневая поддержка артиллерией и танками нередко оказывалась вовсе невозможной – их просто нельзя было подтянуть в нужные места. Для более тесного взаимодействия с сухопутными войсками вертолетные эскадрильи придавали каждой из трех (5-й гв., 108-й и 201-й) мотострелковых и 103-й воздушно-десантной дивизиям, а 66-ю и 70-ю отдельные мотострелковые бригады, 56-ю дшбр усиливали отрядами вертолетов.

Далі буде.

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва.
Підготував до друку Володимир Алексєєв.

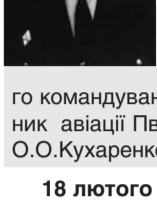
ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

ДО 70-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

17 – 23 лютого

17 лютого 1962 р. народився головний інженер авіації ПС ЗС України – начальник управління головного інженера авіації авіації ПС ЗС України П.О.Скоренький.

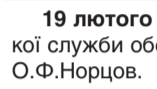

17 лютого 1964 р. народився заступник командира повітряного командування з авіації – начальник авіації ПвК “Захід” ПС ЗСУ О.О.Кухаренко.

18 лютого 1957 р. народився перший заступник начальника Національного університету оборони України кандидат військових наук, доцент В.М.Тарасов.

19 лютого 1955 р. народився командувач Повітряних Сил Збройних Сил України Ю.А.Байдак.

19 лютого 1955 р. народився начальник Вінницької служби обслуговування повітряного руху О.Ф.Норцов.

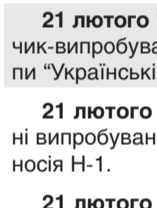
20 лютого 1923 р. народився Герой Радянського Союзу, Герой Соціалістичної Праці, Головнокомандувач Військ ППО (1987-1991) І.М.Третяк.

20 лютого 1954 р. народився президент – голова правління АХК “АРТЕМ” В.Г.Салюта.

20 лютого 1968 р. народився льотчик-випробувач ДП “Антонов” В.В.Спанчинцев.

20 лютого 1987 р. завершено випробування системи літака Су-17М4 для Афганістану.

21 лютого 1967 р. народився льотчик-випробувач, пілот пілотажної групи “Українські соколи” А.В.Гагарінов.

21 лютого 1969 р. почалися льотні випробування надважкої ракетної носія Н-1.

21 лютого 2000 р. здійснено переліт із Прилуки на російську авіабазу Енгельс двох останніх стратегічних бомбардувальників Ту-160 з восьми, переданих Україною Росії.

22 лютого 1897 р. народився Головнокомандувач Військ ППО СРСР (1948-1952 і 1954-1955) Л.О.Говоров.

22 лютого 1944 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР В.О.Мосолов.

22 лютого 1961 р. В.Г.Мухін на Як-32 встановив світовий рекорд висоти – 14 283 м (категорія С-1-d).

22 лютого 1971 р. народився командир 19-го окремого полку радіо- та радіотехнічної розвідки (м.Миколаїв) А.В.Данильченко.

23 лютого 1914 р. народився Герой Радянського Союзу, льотчик-випробувач І.Є.Федоров.

23 лютого 1919 р. парашутист Едельштейн з висоти 850 м здійснив перший у світі показовий стрибок з парашутом.

23 лютого 1919 р. народився Герой Радянського Союзу, льотчик-штурмовик С.А.Безчастний.

23 лютого 1939 р. відбувся перший політ багатопільового літака ББ-22 (в серії Як-2).

23 лютого 1941 р. створено Васильківську авіаційну школу механіків (наказ Народного комісара оборони СРСР від 05.02.1941), згодом – Васильківське ВАТУ.

23 лютого 1941 р. створено Янівську військову школу авіатехніків. День заснування інженерно-авіаційного факультету ХУПС.

23 лютого 1954 р. народився військовий льотчик, командувач Повітряних Сил ЗС України (2010-2012 рр.) С.І.Онищенко.

23 лютого 1974 р. народився командир Кримської радіотехнічної бригади С.В.Дубінцев.

Роль авіації в операціях по звільненню України

Продовження. Початок у № 43-52 (2013) – № 1-5 (2014).

Несмотря на сложные метеословия, наша авиация вела боевые действия днём и ночью, выполняя задачи по поддержке сухопутных войск, борьбе с авиацией противника, транспортировке грузов войскам и ведению воздушной разведки. В связи со значительным отставанием артиллерийских и танковых частей, затруднением доставки им наземными средствами боеприпасов и горюче-смазочных материалов в период весенней распутицы авиация явилась одним из важнейших средств, содействующих сухопутным войскам в разгроме курсунь-шевченковской группировки противника.

Одновременно с этим наша авиация принимала активное участие в отражении контратак немецких войск на внешнем фронте окружения в районе Толмача и Лисянки.

Наиболее острая обстановка возникла утром 4 февраля на участке войск 53-й армии. Танковые части противника вклинились в ее боевые порядки. Требовалась срочная поддержка со стороны нашей авиации. Начальник штаба 53-й армии генерал И.Воробьев передал в штаб 5-й воздушной армии радиogramму:

“Бейте танки и бронетранспортеры в районе Соболевка, Толмач – это войска противника. Артиллерию не трогать — она наша”.

В воздух были подняты группы штурмовиков, которые непрерывно выискивали и метко поражали вражеские танки. Во второй телеграмме штаба 53-й армии сообщалось, что солдаты и офицеры остались довольны успешными действиями нашей авиации.

“Меткими массированными ударами штурмовиков совместно с артиллерией было остановлено наступление противника”.

Окруженный противник находился под непрерывным воздействием наших войск и авиации днем и ночью. 8 февраля после удара наших штурмовиков и бомбардировщиков по району

сосредоточения войск противник был вынужден оставить крупный узел сопротивления Городище. За период с 4 по 18 февраля для уничтожения окруженной группировки лётчики только 5-й воздушной армии совершили более 1400 самолёто-вылетов.

Во время завершения уничтожения окруженной группировки до 3 тысяч

ступающих войск наша авиация действиями по аэродромам противника, посадочным площадкам на территории окруженной группировки и перехватом его самолётов в воздухе успешно выполнила и задачу по её блокаде с воздуха.

3 февраля авиационные полки 10-го смешанного авиационного кор-

гитлеровцев сосредоточилось в деревне Шандоровка, откуда они оказывали упорное сопротивление. В ночь на 17 февраля 392-му ночному бомбардировочному авиационному полку была поставлена задача нанести удар по противнику в районе Шандоровки и создать очаги пожара для обеспечения действий наших сухопутных войск. Несмотря на снегопад и сильный порывистый ветер, капитан В.Завский со штурманом В.Локотшем удачно создали очаги пожаров, которые способствовали нанесению метких бомбардировочных ударов остальными экипажами полка. Населенный пункт, где находились немцы, горел. Совместными атаками войск и авиации было завершено уничтожение остатков курсунь-шевченковской группировки противника.

Одновременно с поддержкой на-

пуска и 264-й штурмовой авиационной дивизии нанесли внезапные удары по аэродромам в районе Винницы, уничтожив до 80 транспортных самолётов. Это заметно повлияло на снижение интенсивности полётов немецких самолётов для доставки материальных средств окруженной группировке. В телеграмме командующего фронтом на имя командиров этих авиасоединений указывалось:

“Военный совет 1-го Украинского фронта удовлетворен действиями лётчиков ваших соединений по уничтожению транспортной авиации противника 3.2.1944 г. Поздравляю с победой, объявляю благодарность всему лётному составу, участвующему в разгроме врага. Военный совет желает больших успехов по уничтожению немецких захватчиков”.

Далі буде.

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

“Анаконда”: замена дедушке-“грачу” или нечто большее?

Пока этот самолёт существует только как проект и не более. Его называют штурмовиком особого периода. Что же представляет собой Т-710 “Анаконда”? Для чего он предназначен и какие может иметь характеристики?

Конструкторов на идею создания этого проекта натолкнуло то, что в российской авиации сегодня нет многоцелевого бронированного самолёта, который бы совмещал функции разведчика, самолёта непосредственной авиационной поддержки, корректировщика артиллерийского огня, постановщика помех, командного пункта, санитарного, лёгкого транспортного, десантного, а также учебно-тренировочного самолёта.

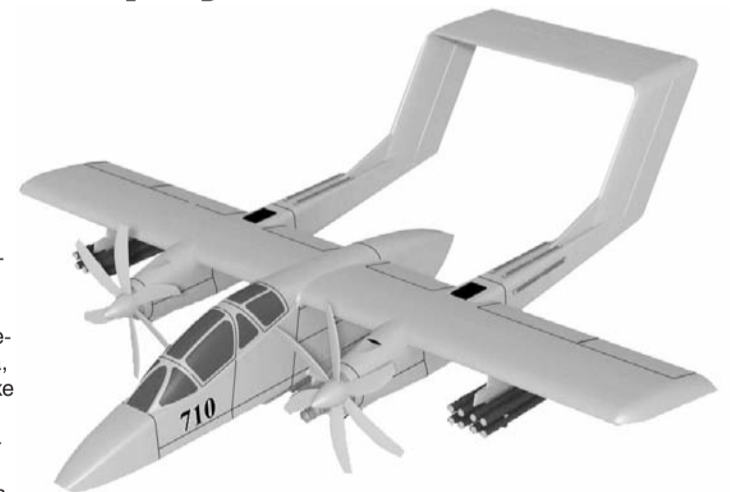
Поскольку основной состав КБ Грунина – это сотрудники ОКБ им П.Сухого, отработавшие в нём 20-30 лет, тема была им более чем знакома. А.Андреанов, Ю.Палавкий, В.Сахаров, Л.Тарасевич, В.Васильев и Ф.Корецкий возглавили работу над проектом.

В основу положили аэродинамическую и компоновочную схему известного американского самолёта фирмы Rockwell Int. OV-10 Bronco, но базировался он на элементной базе самолёта Су-25 УБ и оснастки завода в Улан-Удэ.

Самолёт Т-710 имеет бронированную кабину самолёта Су-25 УБ, часть его систем, шасси. Хвостовые балки и оперение применялись от самолёта М-55 (Смоленский авиационный завод). Самолёт может брать различное вооружение, перевозить в грузовом отсеке отделение пехоты с оружием.

С военными контактами не имели, работа проводилась в инициативном порядке. Конструкторы привязывали проект к существующей оснастке на заводах вполне осознанно – для удешевления постройки серийных самолётов.

Рассматривалось два варианта: с двигателями мощностью 1400 л.с. (ТВД-20, ТВД-1500, ТВД ВК-1500) и с двигателем ТВ-7-117 мощностью 2500 л.с.

Лётно-технические характеристики:

Макс. взлётный вес ВС, кг.....	7500
Макс. вес пустого ВС, кг.....	4320
Масса снаряжённого, кг.....	4600
Макс. масса топлива, кг.....	1500
Макс. вес боевой нагрузки, кг.....	2500
Нормал. вес боевой нагрузки, кг.....	1400
Макс. вес полезной нагрузки, кг.....	2900
Дальность при макс. заправке, км.....	2800
Скорость максимальная, км/час.....	485
Крейсерская скорость, км/час.....	380-400
Радиус действия, км.....	480
Экипаж, чел.....	2
Кол-во пассажиров, чел.....	7
Потолок практический, м.....	7400
Взлётная дистанция (H=15 м), м.....	690
Посадочная дистанция (H=15 м), м.....	360
Макс. экспл. перегрузка, g.....	5/-2,5
Максимальная мощность, л.с.....	2 X 1400-2500
Площадь крыльев, кв.м.....	45,1

Сторінку підготував Олексій Тригуб. “Крила України”.

Сімнадцятого лютого далекого 1664 року був страчений поляками один із найвидатніших полководців козацької доби Іван Богун. Розстріляний, але нескорений, він залишився в пам'яті народній відважним лицарем, який без страху і компромісів відстоював інтереси Української Держави.

Попри велику популярність, історичні джерела не достеменно зафіксували різні етапи життя цього славетного козацького ватажка. Невідомо, коли і де він народився. Мало даних і про ранній період його життя, хоча деякі українські історики писали, що він вже брав участь у козацьких повстаннях в Україні 1637-1638 рр. Перші ж найбільш вірогідні дані про ратні справи Богун пов'язані з його участю в обороні Азова, коли запорозькі та донські козаки протягом 1637-1642 рр. героїчно захищали місто від турецьких військ султана Ібрагіма I. Богун, зокрема, керував тоді одним із козацьких загонів, який прикривав Борівський перевіз через р. Північний Донець.

Протягом 40-х років XVII ст. Богун вів звичайне для реєстрового козака життя, сповнене численних військових походів проти кримських татар, та обороняв українські землі від набігів останніх.

Найяскравіше показав себе Богун під час визвольної війни 1648-1657 рр. Вперше найбільш масштабним як воєначальник кальницький полковник проявив себе у боях з польсько-шляхетським військом під Вінницею в березні 1651 р. Маючи всього 3 тисячі осіб козацького війська (тоді як польське нараховувало 20 тисяч!), Богун застосував військову хитрість. Він зміг виманити польських авангардних кіннотників на ту частину річки, де козаки навмисно прорубали лід і притрусили його снігом і сіном (такі ж воєнні трюки маневрувань Богун повторював і під Пилявцями, тільки із загостреними частоклами). Налетівши на ці "прору-

Перемогти і вижити

би", значна частина польської кінноти пішла під кригу. Польський воєначальник Калиновський, підійшовши з основною частиною війська до Вінниці, обложив місто і замок. Козаки і мешканці стійко трималися, мужньо відбиваючи атаки. Богун був у перших рядах захисників замку, очолював сміливі нічні вилазки з козацького табору. В кінцевому підсумку Богун втримав свої оборонні позиції під Вінницею і, після підходу основних сил української армії, змусив коронне військо відступити. В подальшому, переслідуючи польські загопи, полк Богун брав участь у штурмі Кам'янця-Подільського (29 квітня – 1 травня 1651 р.), а в середині травня його козаки оволоділи Корцем.

Важливою сторінкою з-поміж ратних справ кальницького полковника стала Берестецька битва, в якій І. Богун проявив себе розсудливим полководцем в найтрагічніший момент бою. Саме його було обрано наказним гетьманом в оточеному поляками козацькому таборі. І. Богун виправ-

дав покладені на нього сподівання, вивів із оточення основні сили українського війська. А зробив він це так...

Поширивши у польському таборі чутку, ніби Хмельницький, який на той час наздоганяв зрадчого його кримського хана, повернувся і разом із союзником (ханським військом) вночі напад на поляків, Богун наказав козакам грати в сурми, бити в литаври. Ворог повірив у чутку і послав за річку великий корпус. Козаки під командуванням Богун напали на поляків, що засіли в найближчих окопах, вибили їх звідти і розгромили. Окрім того, козакам стало відомо, що шляхетське командування збирається обійти обложений табір з тилу і, збудувавши греблі на річці Пляшовій, підняти в ній воду і затопити табір козаків. Іван Богун організував вихід козаків з лещат облоги. Цей єдиний шлях відходу лежав тільки через болото. За одну ніч загатили болото одягом, бочками, мішками, сідлами, возами і попонами. Так була зроб-

лена переправа, по якій вийшла більша частина козаків.

Козаки, що не встигли вийти з оточення, хоробро бились, вважаючи за краще загинути, ніж здатись в полон. Триста козаків влаштували засіки на острові, що утворився з одного боку злиттям рік Стиру і Пляшевої, а з другого – грузьким болотом, і мужньо захищались, намагаючись прикрити відступ своїх і затримати ворога. Польська піхота пішла в атаку, але козаки відійшли і продовжували захищатися. Козакам пропонували помилування, якщо вони складуть зброю. З презирством вони відкинули умови ворога і загинули всі до одного в нерівному бою смертю героїв. Ці легендарні триста та їхній вожак і улюбленець Іван Богун, який зумів вивести з цього пекла значну частину війська, вразили світ.

1662 року Іван Богун був заарештований шляхтою і ув'язнений в Марієнбурзькій фортеці. Та через рік король Ян Казимир, готуючись до нового походу для завоювання Лівобережної України, знову намагається використати популярне серед народних мас ім'я Богун. Король змушений був його звільнити і повернути на Україну, де він став наказним гетьманом. Приймаючи це призначення – наказного гетьмана військ польського помічника Тетері – Богун хотів скористатися походом для того, щоб силами своїх козаків, лівобережних частин і російського війська, завдати

під Новгород-Сіверським.

Нині на місці страти славетного полководця зведена символічна могила – вмурована гранітна плита і тесаний дубовий хрест заввишки чотири метри. Кожного року в річницю смерті Івана Богун сюди приходять на панахиду "по убійному".

Характеризуючи політичну діяльність полковника Війська Запорозького І.Богун, хотілося б відзначити, що він палко любив Україну й досить боляче реагував на кроки українських гетьманів, що могли ущемляти права останньої або козацької вольності. Тому Іван Богун в політичному спектрі Української козацької держави займав місце постійного опозиціонера. Зокрема, він досить рішуче виступив проти укладення Б. Хмельницьким Білоцерківського договору (28.10.1651), засуджуючи при цьому політику поступок Польщі і зменшення козацького реєстру. У 1654 р. І. Богун був у числі противників курсу Б. Хмельницького на союз із Москвою і, так і не склавши присяги російському цареві, згодом очолював антимосковську старшинську опозицію. Після смерті Б.Хмельницького Іван Богун, хоч і підтримував курс української зовнішньої та внутрішньої політики гетьманів Івана Виговського та Юрія Хмельницького, але відмовився підписувати укладений Виговським Гадяцький договір, а в 1660 р. виступив проти Слободщинського трактату, підписаного Юрієм Хмельницьким.

Серед любителів історії точаться на просторах інтернету суперечки щодо того, чи міг би Іван Богун бути добрим гетьманом. Думки з цього приводу є досить різними та неоднозначними. Беззаперечними лишаються відважність, розум, організаторські здібності та військовий і політичний талант цього сподвижника Богдана Хмельницького, який щиро вболівав за Україну і мріяв бачити її незалежною.

**Оксана Уретій.
"Крила України".**

"До кінця свого життя нескорений, безкомпромісний лицар не зрадив своїм ідеалам й словам: "Не схилюсь ні перед ким, окрім як перед Господом Богом, та й то тільки з доброї волі!"

нищівного удару полякам, визволити від них Україну. Проте зрадник-козак, що мав передати російському командувачу Ромодановському один з листів Богун, віддав його польському королю. Іван Богун був заарештований і через кілька днів розстріляний

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

"Тарасове слово" у кожний гарнізон

У 8-му гарнізонному будинку офіцерів відбулась прем'єра концертного туру для військовослужбовців Збройних Сил України, що проходять службу в Криму, присвяченого 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка.

Уже для багатьох поколінь українців (та й не тільки українців) Тарас Шевченко означає так багато, що створюється ілюзія, ніби ми все про нього знаємо, все у ньому розуміємо. Та це лише ілюзія. Волею історії він пов'язаний з Україною та її народом. Своєю творчістю він найбільш адекватно висловив почуття, громадські та індивідуальні ідеали простого працюючого українця, у порівнянні з іншими діячами української культури та зробив найбільший вплив на образ духовного життя всього українського народу.

За рішенням Президента України Віктора Януковича, в Україні 2014 рік було проголошено роком Т.Г.Шевче-

нка. А вже 9 березня цього року ми будемо відзначати 200 років з дня його народження.

— З нагоди святкування 200-річного ювілею з дня народження Кобзаря, за спільної ініціативи керівництва 8-го гарні-

зонного будинку офіцерів та військ берегової оборони Військово-Морських Сил Збройних Сил України, було вирішено створити концертну бригаду. Вона зі своєю програмою "Тарасове слово" об'їде 6 військових гарнізонів Кримського півострова, — розповів тимчасово виконуючий обов'язки заступника начальника Сімферопольського гарнізону з виховної роботи підполковник Сергій Ілляшенко.

Свято розпочалося з привітання та коротенького екскурсу до біографії Тараса

Григоровича. За півтори години усі присутні почули 14 різних творів у виконанні заслуженого працівника культури Автономної Республіки Крим Ореста Мартинівна, дитячої театральної студії "Світанок" та ансамблю "Кумушки". У ході концерту пролунало "Тарасове слово" й у виконанні головного редактора всеукраїнської громадсько-політичної та літературної газети в Криму Олександра Качули та його дочки Юлії.

Як зазначив директор 8-го гарнізонного будинку офіцерів полковник запасу Микола Степанов, ця програма була створена спільно з Сімферопольською музичною спілкою та будинком культури імені Т.Г.Шевченка. Її мета — донести до військовослужбовців та членів їх сімей твори великого та невичерпного Шевченка, його образ народного поета.

**Олексій Мазепа.
м.Сімферополь.**

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ

Українська спортсменка пододала дистанцію без єдиного промаху, поступившись лідерів, Анастасії Кузьмінні зі Словаччини, 21,7 секунди.

— Ця бронзова медаль для мене як золота, бо я справді не очікувала її, — поділилася враженнями Віта Семеренко після гонки.

Серед інших українок найкраще виступила сестра бронзової призерки Валентина Семеренко, яка завершила гонку з одним промахом і посіла 12-е

Перший здобуток

Біатлоністка Вікторія Семеренко завоювала першу для України медаль на зимовій Олімпіаді-2014 у Сочі, фінішувавши на 3-му місці в спринті (7,5 км). Це не тільки перша медаль для української збірної на нинішній Олімпіаді, але й перший здобуток з часів олімпіади в Турині.

місце. Олена Підгрушна також з одним промахом посіла 26-е місце, Юлія Джима з трьома промахами — 42-е.

Окрім олімпійської бронзи, Віта Семеренко має у своєму активі бронзу чемпіонатів світу 2012 та 2013 років у спринті і медаль тієї ж проби Мундіалю-2011 в індивідуальній гонці.

Владислав Дем'яненко.
"Крила України".

МІНІ-ФУТБОЛ

Ювілейні "Офіцерські старты"

З 11 по 13 лютого у Національному університеті оборони України відбувся 5-й міжнародний турнір з міні-футболу "Офіцерські старты", присвячений 25-й річниці виведення радянських військ з Демократичної Республіки Афганістан.

Цього року участь у змаганнях взяли аж 10 збірних. За звання переможця боролися команди Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, Генерального штабу ЗС України, Командування Сухопутних військ ЗС, Ко-

мандування Повітряних Сил (м. Вінниця), Командування Військово-Морських Сил (м. Севастополь), Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (м. Харків), Національної академії Служби безпеки України, в/ч А0515 (Головне управління розвідки), Чорноморського флоту Російської Федерації та Збройних сил Республіки Казахстан.

Турнір "Офіцерські старты" було започатковано п'ять років тому. Тоді, у 2010 році, в ньому взяли участь лише чотири команди (ГШ ЗСУ, НУОУ, СВ ЗСУ, ПС ЗСУ), серед яких перше місце виборола збірна команда НУОУ. З кожним роком кількість команд збільшувалась, і наступний турнір нараховував вже ві-

сім збірних, серед яких попередній чемпіон (НУОУ) в фіналі програв збірній команді в/ч А0515 (ГУР) за штрафними ударами (пенальті). Команда Повітряних Сил посіла тоді почесне третє місце, а кращим захисником турніру було визнано начальника воєнно-наукового відділу штабу Командування Повітряних Сил ЗС України підполковника Володимира Ковалю. В наступних турнірах, 2012 та 2013 років, вершину п'єдесталу утримували господарі турніру — спортсмени НУОУ.

Про результати ювілейного, 5-го турніру ви зможете дізнатися у наступному номері нашої газети.

Владислав Дем'яненко.
"Крила України".

ГИРЬОВИЙ СПОРТ

Змагалися гирьовики

Спортсмени — представники всіх факультетів гідно виступили та показали високі результати. Так, у категорії понад 90 кг перемогу виборов майстер спорту України, двократний володар Кубка України з гирьового спорту курсант Іван Данилишин. У категорії до 90 кг кращим був курсант Олександр Гурджієв. У категорії до 80 кг переміг кандидат у майстри спорту курсант Віталій Сірик. Кандидати в майстри спорту молодший сержант Олександр Корабельський, курсант Олександр Краснополський та Володимир Коваленко здобули перемогу в категоріях до 75 кг, до 70 кг та до 65 кг відповідно. Найлегшим серед переможців (у категорії до 60 кг) став кандидат в майстри спорту сержант Костянтин Чередніков.

Результати чемпіонату університету з гирьового спорту (командний залік):

I місце — команда факультету зенітних ракетних військ;

II місце — команда факультету радіотехнічних військ протиповітряної оборони;

III місце — команда факультету автоматизованих систем управління та наземного забезпечення польотів авіації.

Вітаємо наших спортсменів і тренера з відмінними результатами та бажаємо подальших перемог на чемпіонаті Збройних Сил України!

Іван Кравченко.
м.Харків.

До Дня захисника Вітчизни
Відкрита першість Повітряних Сил
з ФУТЗАЛУ
на Кубок газети "Крила України" та призи Вінницької спортивної ГО "Обласна федерація футболу"

Участь у першості беруть команди видів Збройних Сил України, вищих військових навчальних закладів, Головного управління розвідки, спортивних товариств і допризовної молоді міста Вінниці

18 лютого 2014

Відкриття змагань 18 лютого о 10.00

Закриття змагань 20 лютого о 12.00

Вінницька спортивна громадська організація "Обласна федерація футболу"

Крила України
На вагті неба України!

Загальне керівництво змаганнями здійснює група фізичної підготовки і спорту Командування ПС ЗС України
Головний суддя: Михайло Трозорівський

ФЕХТУВАННЯ

Українські шаблістки — найкращі у світі!

У Дакарі (Сенегал), де проходить етап Гран-прі з фехтування на шаблях, українка Ольга Харлан завоювала другу золоту медаль в сезоні 2013-2014. Після перемоги на Гран-прі в Орлеані (Франція) тиждень пошани в Дакарі.

Цього разу у боротьбі за вершину п'єдесталу пошани Харлан у півфіналі боролася з італійкою Іларією Б'яно (15:11), а у фіналі — з французужкою Шарлот Лембах (15:13).

Як виявилось, призером Орлеана не вдалося і близько підібратися до медалей Дакара. Кореянка Жион Кім ще в 1/8 фіналу поступилася Б'яно (12:15), а дворазова олімпійська чемпіонка американка Маріель Загуніс в 1/16 фіналу несподівано програла іспанці Араселі Наварро (14:15). Росіянки ж взагалі не брали участі в турнірі.

Окрім цього, у командних змаганнях, що проходили у тому ж Дакарі, збірна українських шаблісток також здобула першість на черговому етапі Кубка світу. Своєю перемогою наші спортсменки в черговий раз довели, що з часу проведення чемпіонату світу в Будапешті розстановка сил у світовому жіночому шабелному фехтуванні не змінилася — українська

збірна залишається найсильнішою командою планети.

Через півроку після будапештської світової першості, де українки завоювали золото, команда здобула перемогу на першому в сезоні командному етапі Кубка світу, який відбувся в ці вихідні в Дакарі. Правда, з квартету чемпіонів світу-2012 виступало тільки тріо — Ольга Харлан, Галина Пундик та Олена Вороніна. А на місце Аліни Комушук, яка не брала участі у турнірі через хворобу, повернулася Ольга Жовнір, котра достроково вибула з команди в минулому сезоні через травму ахіллового сухожилля.

У змаганнях, в яких брали участь 14 команд, українки у чвертьфіналі перемогли команду Китаю (45:39), далі здолали кореянок (45:42) і в фіналі розгромили італійок (45:35).

Владислав Дем'яненко.
"Крила України".

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 17333 Зам. № 142205.
Перший редактор **Сергій Свенцицький**

Хребет у Японії						Оздоба		Конструктор
Тихоокеанська держава						Дух засуки в китайській міфології		
Озеро в Туреччині	Етнографічна група в Сибіру				Вісюк			
		Гібрид верблюда			Радянський танк		Сузір'я	Марка кулемета
	Загострена палиця	Безправна людина	Шведський автомобіль	Хижий нічний птах		Африканський заповідник		
	Місто у Білорусі		Стіль, манера	Союз, за Маастрихтським трактатом	Близька шовкова тканина	Місто у Грузії		Міра земельної площі (анг.)
								Бог винорства (грек.)
								Перший в СРСР фільм жахів
		Річка в Росії						Грошова одиниця Японії
			Радянський бомбардувальник	Поема Т. Шевченка	Півники	РСД-10	Конура	Вестибюль в театрі
					Російський субетнос на Сумщині		Народ в Індії	Місто в Республіці Комі (РФ)
								Національна скаутська організація
		Річка у Німеччині	Зображення оголеної натури					Дотримується правовітних поглядів
					Британське володіння в Ламанші		Політичне панування	
Конструктор						Нота	Річка в Гондурасі	
								Глушитель

Леся Українка та Сергій Мержинський

Мало хто вірить в те, що любити можна навіть тоді, коли розділяють тисячі кілометрів, нездоланні проблеми і невилковні недуги. Таке буває, хоч про подібні випадки мало хто знає. Один з найяскравіших в історії – це любов Лесі Українки до Сергія Мержинського.

Вони познайомились в Ялті, куди приїхали лікуватися від туберкульозу. Лесі дуже подобалося прогулюватися з Сергієм вулицями, розмовляти про поезію, життя. Вона вже тоді пересувалася за допомогою тростини, хвороба руйнувала її все сильніше. І все ж, попри нестерпний біль в своєму тілі, вона не могла відмовити йому в прогулянці до Ай-Петрі. Як же ніжно і трепетно він тримав її під руку, переживаючи, щоб вона не впала! Їй нічого не потрібно, крім того, щоб він був поруч.

Тоді вони розсталися. Леся розуміла, що ніколи не зможе стати Сергієві дружиною, не народить йому дітей і навіть права на його поцілунку у неї немає. Туберкульоз забрав все. Крім одного – можливості писати. І Леся всю свою любов, всі свої почуття і переживання описувала в своїх творах. Так з'являлися ліричні вірші:

“Все, все покинуть, до тебе полинуть,
Мій ти єдиний, мій зламаний квіте!
Все, все покинуть, з тобою загинуть,
То було б щастя, мій згублений світе!”

Доля ще кілька разів протягом наступних років зводила Лесю з коханим. Це були дуже короткі, ніжні і дуже болочі для жінки побачення.

Коли коханому стало зовсім зле, Леся прийняла рішення переїхати до нього і доглядати за ним до останніх днів. Сама ослаблена операціями, вона підтримувала Сергія, як могла, ні на хвилину не показуючи свій біль і пригнічений стан. Її кохання не було взаємним. І будучи біля ліжка смертельно хворого друга, витримуючи його часом нестерпний характер, вона знаходила сили від його імені писати листа жінці, яку він колись кохав. Тендітна дівчина виявилася напрочуд стійкою і сильною. Саме там, біля ліжка вмираючого Мержинського, вона написала свою “Одержиму”. Критики вважають, що саме тоді народився в Україні новий драматург.

Леся залишалася з Сергієм до останньої хвилини. Після похорону поетеса дізналася, що до її хвороб додався ще й туберкульоз легенів...

Великі історії кохання

Мазепа і Мотря Кочубей

Ковтком повітря, останньою надією на щастя стала для гетьмана Івана Мазепи Мотрона Кочубейвна.

Історія кохання Івана Мазепи та Мотрони Кочубей з боку може виглядати як дивна примха 65-річного гетьмана та розрачунок 16-річної дівчини. Багатий і впливовий Мазепа, овдовівши двома роками раніше, міг вибрати будь-яку красуню, але серце його підкорила дочка друга-суперника Василя Кочубея. Та й Мотрона Кочубей була освіченою, начитаною дівчиною, яку навряд чи можна запідозрити в корисливості й намірі.

Палке кохання юної красуні і зрілого чоловіка було сприйняте батьками Мотрони вкрай негативно. Іван Мазепа просив руки коханої, але Кочубей відповіли різкою відмовою. Адже окрім різниці у віці, була ще одна причина: Іван був хрещеним батьком Мотрони, що за церковними канонами є серйозною перешкодою до шлюбу. Іван Степанович дбайливо ставився до Мотрони. “Моя кохана

Мотрононько”, – так звертався Мазепа до коханої. Вона щиро відповідала йому взаємністю, ніби не було між ними тих кількох десятирок років. Не витримавши розлуки і нападок батьків, дівчина зважилася втекти до коханого. Серед ночі це помітили її батьки. Мазепу звинуватили в тому, що він викрав дівчину. Гетьман, як чоловік високих моральних принципів, повернув Мотрону в батьківський будинок. “Хоч сьак, хоч так буде, а любов межі нами не одміниться”, – сказала тієї ночі дівчина своєму коханому. “До смерті тебе, згідно слова свого, любити і сердечно кохати не перестану”, – писав він їй у своєму листі.

Історія великої любові закінчилася сумно. Почуття закоханих не змогли подолати обставин, долі їх так і не з'єдналися церковними обітницями. Мотрону видали заміж. Через два роки помер Мазепа. Навряд чи жінка була щаслива в шлюбі, оскільки деякі джерела свідчать, що вона зреклася мирського життя і пішла в монастир. Насчадам дісталися лише дванадцять невеликих листів, переповнених емоціями і ніжністю.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В №5

О	Н	І	А	К	П	А	Н	Д	А
Н	Е	Н	У	І	С	Т	І	С	Т
І	Р	А	К	Т	Е	Л	И	Ж	
К	О	П	Т	О	І	Л	Е	И	
А	А	М	І	Н	О	Ш	Н	А	В
Т	А	Р	А	К	Я	Р	А	Н	
С	И	Ч	Ж	І	Р	А	К	І	В
О	У	Р	Ю	К	Й	І	Р	А	К
А	К	У	Щ	А	Т	А	К	С	
Р	М	Е	Д	А	Л	Ь	Б	Ь	
Ю	Т	А	Н	О	Р	Д	А	К	
Т	Е	Л	О	К	У	Р	И	И	
М	И	А	О	Д	І	К	Й	А	

ФОНД ЗАХИСНИК ВІТЧИЗНИ – РЯТІВНИК
Під патронатом Міністра оборони України П. В. Лебедєва

Благодійна програма «Врятуй життя»
Фонд захисник Вітчизни – Рятівник акумулює кошти жертвodawців (фізичних осіб і організацій) і направляє їх на порятунк військовослужбовцям або членам їхніх сімей, які потребують невідкладної допомоги, чия життя знаходиться під загрозою. Контроль за використанням коштів здійснюється представниками громадськості та лікарями медичних установ.
Перелік необхідних документів:
• Заява на отримання матеріальної допомоги із зазначенням ПІБ, дати народження, контактних даних отримувача допомоги, обґрунтування необхідності отримання матеріальної допомоги та відсутності матеріальної можливості самостійно оплатити витрати на лікування;
• Копія висновку лікувального закладу (діагноз хвороби), інформація про доходи сім'ї.
Перерахунок матеріальної допомоги здійснюється в безопієвій формі.
Щоб отримати допомогу, треба звернутися за координатами: (098) 709 62 20

АВТОДРОМ Mercedes-Benz представив V-Class

Це є дуже гарною новиною для вітчизняних шанувальників мінівенів та переобладнаних “бусів” виробництва “бердичівська мануфактура”, які, через свою невисоку ціну, користуються неабияким попитом на вітчизняному ринку. Можна твердо сказати, що новинка від Mercedes-Benz, яка прийшла на заміну Viano, невдовзі з’явиться на українських дорогах у переобладнаному вигляді.

Звичайно, якщо законодавство до того часу не зміниться. Втім, зараз йтиметься лише про пасажирський варіант, який через свою вартість залишається не доступним пересічному українцеві.
V-Class виглядає як типовий мінівен. У салоні – та сама якість і декоративні елементи, як на останніх моделях бренду. Покупцям будуть доступні комплектації V-Class і V-Class Avantgarde, пакети Exterior Sports і Interior Design package, дві колісні бази, три довжини кузова та така ж кількість моторів.
У салоні – 7 посадкових місць. Вже у базовій версії – чотири індивідуальні преміум-крісла, розташованих у два ряди. Альтернативою їм може стати двомісний диван з роздільними посадковими місцями або тримісний диван. Універсальності автомобілю додає можливість демонтажу усіх сидінь для створення величезної площі під вантаж.

У списку обладнання – останнє покоління інформаційно-розважальної системи COMAND Online, яка поєднує управління музикою, телефоном, навігацією, інтернет-браузером, системою голосових команд LINGUATRONIC, автоматичним індивідуальним клімат-контролем та іншими опціями. До переліку опцій входять системи підтримки відстані до авто попереду, попередження про зіткнення, розпізнавання дорожніх знаків, попередження про втому водія, стабілізація автомобіля при сильному бічному вітрі, функція підтримки заданої смуги руху, моніторинг “сліпих зон”, світлодіодні фари Intelligent Light System і адаптивне сві-

тло дальньої зони. Звичайно, про більшість із них у вантажному варіанті авто, скоріше за все, не йтиметься.
Роль силової установки виконує 2,1-літровий чотирициліндровий турбодизель у двох версіях: V200 CDI на 136 к.с. і 330 Нм і V220 CDI з 163 к.с. і 380 Нм. Також може бути встановлений бензиновий V250 BlueTEC, здатний продукувати 190 к.с. і 440 Нм. Останній комплектується виключно автоматичною коробкою 7G-TRONIC PLUS на 7 швидкостей. На “дизелі” встановлюють механіку, а “автомат” є лише опцією.

Сергій Клименко.
“Крила України”.

Крило України
ПЕРЕДПЛАТА
Видання можна передплатити у відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2014 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 60
Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).
Вартість передплати на 2014 рік:
71 грн. 04 коп. – на 1 рік.;
35 грн. 52 коп. – на 6 міс.;
17 грн. 76 коп. – на 3 міс.;
5 грн. 92 коп. – на 1 міс.
Вартість одного примірника – 1 грн. 37 коп.
ПЕРЕДПЛАТА